

Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social

Consorci de Salut i Social de Catalunya

**Codi de
Conducta**
Consorci de Salut i
Social de Catalunya

Índex

Llibre primer	5
Llibre segon	29

Llibre primer

Índex

Llibre primer. Disposicions generals	9
Títol I. Àmbit i règim d'aplicació	9
Capítol I - Normativa aplicable	9
Article 111-1. Marc normatiu de referència	9
Capítol II - Àmbit d'aplicació	10
Article 112-1. Àmbit objectiu d'aplicació	10
Article 112-2. Àmbit subjectiu d'aplicació	10
Títol II. Adhesió al Codi de Conducta	12
Capítol I - Adhesió al Codi de Conducta	12
Article 121-1. Procediment d'adhesió al Codi de Conducta	12
Article 121-2. Resolució de l'Òrgan de Supervisió a la sol·licitud d'adhesió	13
Article 121-3. Aplicació del Codi de Conducta als encarregats de tractament	13
Article 121-4. Registre i llistat d'entitats adherides	13
Article 121-5. Procediment de renúncia a la condició d'entitat adherida	13
Capítol II - Identificació de l'entitat com a adherida al Codi de Conducta	14
Article 122-1. Denominació de l'entitat adherida	14
Article 122-2. Identificació transitòria	14
Article 122-3. Identificació inadequada com a entitat adherida	14
Títol III. Mecanismes de control del compliment d'aquest Codi de Conducta	15
Capítol I - Òrgan de Supervisió	15
Article 131-1. Òrgan de Supervisió	15
Article 131-2. Funcions de l'Òrgan de Supervisió	15
Article 131-3. Requisits dels membres de l'Òrgan de Supervisió	16
Article 131-4. Avaluació i formació contínua dels membres de l'Òrgan de Supervisió	16
Article 131-5. Causes de recusació dels membres de l'Òrgan de Supervisió	17
Article 131-6. Procediment de recusació dels membres de l'Òrgan de Supervisió	17
Article 131-7. Procediment de substitució dels membres recusats	18
Capítol II - Supervisió i control del compliment del Codi de Conducta	18
Article 132-1. Competències de l'Òrgan de Supervisió	18
Article 132-2. Transparència	19
Capítol III - Règim sancionador	19
Article 133-1. Procediment sancionador	19
Article 133-2. Tràmit d'al·legacions	20
Article 133-3. Infraccions	20

Article 133-4. Qualificació de les sancions	21
Article 133-5. Competència de les autoritats de control	22
Capítol IV - Mecanismes d'autocontrol	22
Article 134-1. Auditoria	22
Títol IV. Règim d'actualització i modificació d'aquest Codi de Conducta	22
Capítol I - Actualització del Codi de Conducta	22
Article 141-1. Revisió del Codi de Conducta	22
Article 141-2. Modificació, ampliació o actualització del Codi de Conducta	23
Títol V. Drets i deures de les entitats adherides al Codi de Conducta	23
Capítol I - Drets de les entitats adherides al Codi de Conducta	23
Article 151.1. Drets de les entitats adherides	23
Capítol II - Deures de les entitats adherides al Codi de Conducta	24
Article 152-1. Deures de les entitats adherides	24
Annex 1. Formulari de sol·licitud d'adhesió al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya	25
Annex 2. Formulari de sol·licitud de baixa com a entitat adherida al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya	27

Llibre primer. Disposicions generals

Títol I. Àmbit i règim d'aplicació

Capítol I - Normativa aplicable

Article 111-1. Marc normatiu de referència

1. Aquest Codi de Conducta té com a marc de referència la normativa en matèria de protecció de dades personals, i també les especialitats en l'aplicació d'aquesta normativa en l'àmbit de l'atenció social. En aquest sentit, es pren en consideració la normativa en matèria de protecció de dades personals i la normativa sectorial d'aplicació a les entitats d'àmbit social relativa al tractament de dades personals.
2. La normativa en matèria de protecció de dades personals que aquest Codi de Conducta adopta com a marc de referència és la que es detalla a continuació:
 - a. Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).
 - b. Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.
 - c. Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, en allò que no s'oposi al Reglament general de protecció de dades i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.
3. La normativa sectorial d'aplicació a les entitats vinculades al sector de l'atenció social és la que es detalla a continuació:
 - a. Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.
 - b. Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.
 - c. Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.
 - d. Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic.
 - e. Llei 16/1996, de 27 de novembre, reguladora de les actuacions inspectores i de control en matèria de serveis socials i de modificació del Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, pel qual s'aprova la refosa de les lleis 12/1983, 26/1985 i 4/1994, en matèria d'assistència i serveis socials.
 - f. Decret 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials.
 - g. Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.
 - h. Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.
 - i. Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

- j. Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica.
 - k. Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.
 - l. Llei 7/2003, de 25 d'abril, de protecció de la salut.
 - m. Llei 21/2010, del 7 de juliol, d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec del Servei Català de la Salut.
 - n. Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social.
 - o. Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.
 - p. Ordre SSI/81/2017, de 19 de gener, per la qual es publica l'Acord de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, pel qual s'aprova el protocol mitjançant el qual es determinen pautes bàsiques destinades a assegurar i protegir el dret a la intimitat del pacient pels alumnes i residents en Ciències de la Salut.
 - q. Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
 - r. Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.
 - s. Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família.
4. El compliment de les disposicions previstes en aquest Codi de Conducta no eximeix del compliment de la normativa en matèria de protecció de dades personals vigent en cada moment. Així doncs, les entitats adherides a aquest Codi es comprometen a seguir la normativa vigent en matèria de protecció de dades aplicable en cada moment.
5. La normativa aplicable en matèria de protecció de dades i les disposicions d'aquest Codi de Conducta tenen caràcter mínim. Els responsables i encarregats del tractament de les dades poden complementar les disposicions tant de la normativa aplicable com del Codi de Conducta.

Capítol II - Àmbit d'aplicació

Article 112-1. Àmbit objectiu d'aplicació

La missió que té encomanada aquest Codi de Conducta és la de crear un marc comú i unificar criteris per aplicar la normativa de protecció de dades personals en l'àmbit de l'atenció social. Alhora, té per objecte establir les mesures i actuacions que han de seguir els responsables o encarregats del tractament en el marc de les activitats de prestació de serveis socials. Així mateix, amb aquest Codi de Conducta es pretén oferir solucions a situacions complexes en l'aplicació d'aquesta normativa dins del sector.

Article 112-2. Àmbit subjectiu d'aplicació

1. Aquest Codi de Conducta s'aplica a tots els tractaments efectuats per les entitats adherides que pertanyen al sector de l'atenció social o tenen competències en la matèria; que formen part de l'àmbit competencial de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i manifesten expressament la voluntat d'adherir-s'hi, i un cop hagin superat el procés d'adhesió, amb independència que siguin entitats

associades al Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya o no. Entre altres ens, hi tenen cabuda els centres que duen a terme alguna de les activitats següents:

- a. Els centres, entitats i altres organitzacions d'atenció social que presten serveis de teleassistència.
 - b. Els centres, entitats i altres organitzacions d'atenció social que presten serveis d'ajuda a domicili.
 - c. Els centres, entitats i altres organitzacions que presten serveis de centre de dia o de nit.
 - d. Els centres, entitats i altres organitzacions que presten serveis d'atenció residencial.
 - e. Les entitats i altres organitzacions que presten serveis de tutela o curatela.
 - f. Els centres, entitats i altres organitzacions que presten serveis d'inserció social o laboral.
 - g. Les entitats prestadores de serveis sociosanitaris, pel que fa als tractaments de dades relacionats amb els serveis propis de l'atenció social.
 - h. Les entitats de caràcter científic o tècnic, de l'àmbit de l'atenció social o no, que presten serveis a altres entitats adscrites al Sistema Català de Serveis Socials o a la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública, de manera exclusiva o no, o que depenen orgànicament o funcionalment d'una d'aquestes entitats i que, sens perjudici de la disciplina científica, social o tecnològica des de la qual es desenvolupen i sempre que tinguin relació amb finalitats vinculades amb les necessitats actuals i futures de l'atenció social, duen a terme les activitats següents:
 - I. Tasques de recerca o anàlisi estadística.
 - II. Docència o formació en l'àmbit social.
 - III. Estudi sobre les causes i els factors que incideixen en la demanda de serveis, i sobre l'avaluació del funcionament dels sistemes organitzatius, de gestió i econòmics dels serveis socials existents i dels que es poden implantar en el futur.
 - IV. Avaluació del funcionament dels sistemes organitzatius, de gestió i econòmics dels serveis socials existents i dels que es poden implantar en el futur.
 - V. Estudi i optimització dels procediments i recursos relacionats amb l'atenció als usuaris, incloent-hi estudis observacionals i estadístics i sistemes d'intel·ligència artificial aplicats a l'àmbit de l'atenció social.
2. Aquest Codi s'aplica a les entitats que presten serveis auxiliars a altres entitats, adscrites al Sistema Català de Serveis Socials o a la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública, de manera exclusiva o no, o que depenen orgànicament o funcionalment d'una d'aquestes entitats, i que han mostrat interès per adherir-se al Codi i un cop aprovada l'adhesió. Entre els serveis auxiliars esmentats, s'hi poden incloure els serveis logístics, d'emmagatzematge d'informació o de prestacions de caràcter tècnic o informàtic o qualssevol altres que suposin la prestació de serveis en règim d'encàrrec de tractament.

3. A l'efecte del que disposa l'apartat 2, les entitats prestadores de serveis auxiliars poden adoptar aquest Codi per als serveis concrets dissenyats o dirigits de manera específica per a les entitats prestadores de serveis socials. Correspon a l'entitat identificar correctament els serveis oferts que suposen tractar les dades personals implicades d'acord amb les disposicions d'aquest Codi de Conducta. Així mateix, el promotor d'aquest Codi ha d'indicar, en compliment del deure de publicació de les entitats adherides, els serveis concrets que s'hi regulen.
4. Aquest Codi de Conducta també s'aplica als tractaments de dades efectuats per les entitats que, sense ser entitats del sector de l'atenció social o oferir serveis específicament dissenyats o dirigits a les entitats prestadores de serveis d'atenció social, presten serveis, com a encarregades del tractament, a les entitats indicades en aquest capítol que manifesten la voluntat d'adherir-se a aquest Codi de Conducta, i un cop hagin superat el procés d'adhesió. Les disposicions d'aquest Codi s'han d'aplicar als tractaments que es derivin d'aquests encàrrecs de tractament, i la condició d'entitat adherida s'ha de limitar al temps durant el qual actuïn com a encarregades del tractament de les entitats indicades en aquest article.

Títol II. Adhesió al Codi de Conducta

Capítol I - Adhesió al Codi de Conducta

Article 121-1. Procediment d'adhesió al Codi de Conducta

Qualsevol entitat que tingui la voluntat d'adherir-se a aquest Codi de Conducta ha de comunicar-ho per escrit al Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya mitjançant la sol·licitud d'adhesió inclosa en l'annex 1, la qual ha de contenir de manera expressa la voluntat d'adherir-se al Codi de Conducta i la identificació com a organització que du a terme tractaments de dades en l'àmbit de l'atenció social.

La sol·licitud s'ha de remetre a l'Òrgan de Supervisió del Codi de Conducta, el qual ha de revisar i analitzar el grau de compliment del sol·licitant d'acord amb la documentació que se li pugui requerir. Mitjançant l'entrega de la sol·licitud d'adhesió, amb la qual comença el procediment d'adhesió, les entitats manifesten la voluntat de donar compliment a la normativa aplicable en matèria de protecció de dades, així com a les disposicions contingudes en aquest Codi.

L'Òrgan de Supervisió ha de dictar, de manera motivada, una resolució expressa en el termini màxim d'un mes des de la recepció de tota la documentació addicional que es requereixi, en què accepti o no l'adhesió del sol·licitant a aquest Codi de Conducta.

Així mateix, per resoldre la sol·licitud d'adhesió, l'Òrgan de Supervisió ha de tenir en compte el grau de compliment de la normativa en matèria de protecció de dades i de les disposicions d'aquest Codi de Conducta, i també la formació del personal de l'entitat sol·licitant sobre aquesta matèria.

La condició d'entitat adherida al Codi de Conducta té caràcter permanent, es renova anualment i es manté sempre que no es compleixin les circumstàncies previstes per a la pèrdua de la condició d'entitat adherida al Codi de Conducta.

Article 121-2. Resolució de l'Òrgan de Supervisió a la sol·licitud d'adhesió

Si l'Òrgan de Supervisió rebutja la sol·licitud d'adhesió a una entitat, s'ha de donar un termini d'un mes perquè aquesta entitat pugui fer esmenes a la sol·licitud. En cas que l'entitat sol·licitant faci les esmenes corresponents, l'Òrgan de Supervisió disposarà del termini d'un mes per validar l'adhesió a aquest Codi de Conducta.

Si transcorregut el termini d'un mes, l'entitat sol·licitant no ha fet les esmenes corresponents, l'Òrgan de Supervisió ha de denegar de manera motivada la sol·licitud d'adhesió, sens perjudici que aquesta entitat pugui fer una altra sol·licitud d'adhesió posteriorment.

Article 121-3. Aplicació del Codi de Conducta als encarregats de tractament

1. Les disposicions previstes en aquest Codi de Conducta s'apliquen a les entitats adherides de conformitat amb el que disposen els articles anteriors quan actuen com a encarregades del tractament per compte d'un responsable.
2. El responsable del tractament, en el moment d'efectuar un encàrrec de tractament, ha de valorar positivament el fet que l'entitat a la qual el responsable fa l'encàrrec de tractament es trobi adherida al Codi de Conducta. Aquesta adhesió s'ha de valorar com a element que acredita que l'encarregat del tractament presenta garanties adequades en l'aplicació de mesures tècniques i organitzatives apropiades per al tractament de les dades personals.
3. Les entitats adherides a aquest Codi de Conducta podran, quan realitzin encàrrecs de tractament a entitats que no formin part de l'àmbit de l'Atenció Social, recollir el compromís del potencial encarregat del tractament d'adherir-se al present Codi de Conducta un cop formalitzat aquest encàrrec. Aquest fet es tindrà en compte als efectes de considerar que l'encarregat del tractament presenta garanties adequades per al tractament de les dades personals de manera adient.

Article 121-4. Registre i llistat d'entitats adherides

L'adhesió dona lloc a la inscripció de l'entitat al llistat d'entitats adherides que apareix al lloc web del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya. A més, el fet de rebre la consideració d'entitat adherida comporta l'entrega d'un certificat i un distintiu que acrediten el compliment de les condicions estipulades per formar part d'aquest Codi. L'entitat pot utilitzar tant el certificat com el distintiu per acreditar, davant de tercers, el seu nivell de compliment de la normativa en matèria de protecció de dades en l'àmbit de l'atenció social.

Article 121-5. Procediment de renúncia a la condició d'entitat adherida

1. Les entitats adherides a aquest Codi de Conducta poden, en qualsevol moment, revocar la seva voluntat d'adhesió, i també sol·licitar la retirada de la condició

d'entitat adherida al Codi. Per sol·licitar aquesta renúncia, han d'emplenar el formulari inclòs en l'annex 2 i remetre'l, per mitjans electrònics, a l'Òrgan de Supervisió per activar el procediment de sortida de l'entitat.

La sortida serà efectiva en el termini màxim de tres mesos des de la sol·licitud de baixa com a entitat adherida al Codi de Conducta i sempre que no hi hagi un obert un expedient respecte d'eventuals incompliments per part de l'entitat sol·licitant. La renúncia a la condició d'entitat adherida comporta, alhora, la sortida del llistat d'entitats adherides publicat al lloc web del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya, i també el retorn del distintiu que al seu dia es va entregar a l'entitat per acreditar, davant de tercers, el seu compliment.

2. Una vegada finalitzat el procediment de renúncia, l'entitat que ha perdut la condició d'entitat adherida pot, en qualsevol moment, tornar a presentar la sol·licitud d'adhesió seguint el procediment d'adhesió al Codi de Conducta establert en l'article 121-1.

Capítol II - *Identificació de l'entitat com a adherida al Codi de Conducta*

Article 122-1. *Denominació de l'entitat adherida*

Les entitats subjectes a les obligacions derivades d'aquest Codi de Conducta pel motiu de la seva adhesió poden emprar la denominació següent: «entitat adherida al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya».

Article 122-2. *Identificació transitòria*

Les entitats que hagin manifestat la seva voluntat d'adherir-se al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya poden indicar o fer menció al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya afegint la indicació «entitat en tràmit d'adhesió», «entitat pendent d'aprovació» o qualsevol altra expressió que manifesti de manera clara el fet que l'entitat encara no es troba formalment subjecta a les obligacions del Codi mentre es trobi en tràmit d'adhesió.

Article 122-3. *Identificació inadequada com a entitat adherida*

1. La identificació il·legítima d'una entitat com a entitat adherida al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya, quan aquesta entitat no hagi iniciat cap procediment d'adhesió, o empli expressions equivalents que puguin conduir a error sobre l'adhesió o la subjecció de l'entitat al Codi de Conducta implicarà, sens perjudici de les accions corresponents, la impossibilitat que l'entitat s'adhereixi al Codi de Conducta durant un termini de dos anys.

2. Les entitats que, havent iniciat el procediment d'adhesió, no corregeixin, a requeriment de l'Òrgan de Supervisió i en el termini de 15 dies, la identificació inadequada o conduent a error a la que es refereix l'article 122-2 del present Codi de Conducta, veuran suspès el seu procediment d'adhesió al Codi de Conducta. En cas que s'arribi a suspendre el procediment d'adhesió, aquest procediment no es podrà reprendre fins transcorreguts sis mesos des de l'esmena de la identificació inadequada que va motivar la suspensió del procediment.

Títol III. Mecanismes de control del compliment d'aquest Codi de Conducta

Capítol I - Òrgan de Supervisió

Article 131-1. Òrgan de Supervisió

1. El Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya ha de constituir un òrgan de supervisió d'aquest Codi de Conducta que ha de funcionar de manera col·legiada i ha d'estar integrat per experts en matèria de protecció de dades personals amb experiència demostrada en el sector de l'atenció social.
2. L'Òrgan de Supervisió ha d'estar format per un mínim de tres persones, tot i que aquest nombre es pot ampliar a fi de poder assumir amb garanties les competències reservades a l'Òrgan de Supervisió.
3. Es poden crear llistats de membres suplents a l'efecte de cobrir les places que poden quedar vacants fruit de recusacions o altres causes justificades que impedeixin a algun membre del dit òrgan exercir les seves funcions. En cas de substitució, el substitut s'ha de triar per sorteig d'entre les persones de la llista de suplents.

Article 131-2. Funcions de l'Òrgan de Supervisió

Les funcions del de l'Òrgan de Supervisió són les següents:

- a. Promoure i informar sobre el contingut d'aquest Codi de Conducta, els procediments d'adhesió i de garantia del seu compliment a les entitats que desenvolupin la seva tasca en l'àmbit de l'atenció social.
- b. Avaluar el grau de compliment d'aquest Codi de Conducta i aplicar el règim sancionador que s'hi preveu.
- c. Revisar el contingut d'aquest Codi de Conducta amb una periodicitat anual, o si s'esdevenen canvis legislatius, tecnològics o d'altre tipus que ho justifiqui.
- d. Resoldre les sol·licituds d'adhesió i de renúncia a la condició d'entitat adherida al Codi de Conducta.

Article 131-3. *Requisits dels membres de l'Òrgan de Supervisió*

1. Els membres de l'Òrgan de Supervisió només es podran ser designats si compleixen amb els requisits següents:
 - a. Tenir els coneixements necessaris en Dret i una pràctica demostrada en l'aplicació de la normativa de protecció de dades.
 - b. Assumir el compromís d'actuar amb independència i imparcialitat en relació amb les entitats adherides.
 - c. Actuar de manera que no es pugui esdevenir una situació de conflicte d'interessos. Pel cas que alguna situació generi conflicte d'interès, cal preveure un mecanisme pel qual la persona afectada pel conflicte d'interès quedi apartada de la presa de decisions.
 - d. Complir amb els deures i les obligacions establerts a l'Estatut dels membres de l'Òrgan de Supervisió.
 - e. Subscriure un codi ètic, aprovat pel propi Òrgan de Supervisió, que inclogui l'obligació de posar en coneixement d'aquest qualsevol situació de conflicte d'interessos o falta d'independència, autonomia o imparcialitat, per tal d'apartarse de manera voluntària de qualsevol decisió o deliberació que pugui veure's viciada per aquestes causes.
2. L'expertesa i perícia dels membres de l'Òrgan de Supervisió es valorarà, entre altres, en virtut dels elements següents:
 - a. La trajectòria professional.
 - b. Les certificacions voluntàries a les quals fa referència l'article 35 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.
 - c. Els títols i les certificacions que acrediten coneixements específics en relació amb la protecció de dades.
 - d. Les certificacions en l'àmbit de la protecció de dades i en l'àmbit del present Codi de Conducta.

Article 131-4. *Avaluació i formació contínua dels membres de l'Òrgan de Supervisió*

1. L'Òrgan de Supervisió procurarà als seus membres la formació necessària perquè puguin desenvolupar correctament les seves funcions, i per garantir el manteniment de les condicions adequades per dur-les a terme.
2. S'ha de publicar, anualment, el llistat de membres de l'Òrgan de Supervisió, conjuntament amb el currículum de cadascun dels membres i les titulacions i certificacions que escaiguin.
3. La informació dels membres suplents s'ha de publicar des del moment en què aquests membres duen a terme tasques com a membres de l'Òrgan de Supervisió.

4. S'ha de publicar, anualment, una memòria en la qual s'indiquin les actuacions dels membres de l'Òrgan de Supervisió, i també les formacions, certificacions o títols assolits durant l'any.
5. Les llistes a què es refereixen els apartats anteriors han d'estar disponibles durant el temps d'exercici del càrrec dels membres de l'Òrgan de Supervisió. A l'efecte de disponibilitat, es considera adequada la publicació d'aquestes llistes en un lloc web.

Article 131-5. Causes de recusació dels membres de l'Òrgan de Supervisió

1. Els membres de l'Òrgan de Supervisió que participen en la inspecció, la instrucció d'expedients o la intervenció en qualsevol procediment que pot tenir efectes per a l'entitat adherida al Codi de Conducta poden ser recusats per aquesta entitat o per un tercer amb interès legítim.
2. Són causes de recusació haver participat, en algun moment dels tres anys precedents, com a auditor en matèria de protecció de dades, com a redactor d'una anàlisi de risc o d'una avaluació d'impacte, com a delegat de protecció de dades o com a interlocutor principal, en cas d'actuar per mitjà d'una persona jurídica, de l'entitat objecte de control. Així mateix, es considera causa de recusació el fet que una persona física participi com a consultora en matèria de protecció de dades per a l'entitat objecte de control.
3. Sens perjudici del que disposa l'apartat 2, qualsevol causa que pugui suposar conflicte d'interès i també la falta d'imparcialitat són causes de recusació.

Article 131-6. Procediment de recusació dels membres de l'Òrgan de Supervisió

1. El procediment de recusació s'ha d'iniciar en el termini màxim de cinc dies hàbils des de la notificació de l'inici del procediment o des que l'entitat té coneixement de la participació del membre de l'Òrgan de Supervisió afectat per la causa de recusació. Així mateix, es disposa de cinc dies hàbils per sol·licitar la recusació del membre de l'Òrgan de Supervisió es trobi afecte a la causa de recusació des del moment en que les condicions en base les quals aquesta es demana siguin conegudes per l'entitat o el tercer amb interès legítim en el procediment. La petició s'ha de formular a l'Òrgan de Supervisió per escrit, en format digital o en paper, de manera que quedi constància de l'enviament.
2. Els membres de l'Òrgan de Supervisió, a excepció del membre o els membres als quals es dirigeix la recusació, han de decidir sobre la procedència d'aquesta recusació. Les decisions s'emetran per escrit i de manera motivada a les parts interessades.

Així mateix, l'Òrgan de Supervisió ha de respondre de manera individualitzada per a cada membre recusat, i el conjunt de l'Òrgan de Supervisió ha de participar en la decisió, excepte la persona sobre la qual es decideix la recusació. Els membres de l'Òrgan de Supervisió s'han d'abstenir únicament de participar en

les votacions en les quals es decideix sobre la procedència d'una recusació que els afecta directament.

Article 131-7. Procediment de substitució dels membres recusats

Quan, per raó de la recusació dels membres de l'Òrgan de Supervisió, aquest òrgan queda en una situació en què menys de tres dels seus membres es troben habilitats per a la instrucció o gestió dels expedients, procediments, consultes o qualsevol altra qüestió relacionada amb el funcionament normal de l'Òrgan de Supervisió, caldrà substituir tants membres com siguin necessaris per altres que compleixin amb les condicions establertes en l'article 131-3. Aquesta substitució es limitarà a les actuacions en què els membres titulars de l'Òrgan de Supervisió es trobin recusats.

Les persones que actuen com a substitutes a l'Òrgan de Supervisió tenen la consideració de membres de ple dret a tots els efectes, i se'ls aportarà els recursos necessaris perquè puguin desenvolupar les seves funcions amb independència i autonomia, de manera anàloga als membres titulars de l'Òrgan de Supervisió.

Capítol II - Supervisió i control del compliment del Codi de Conducta

Article 132-1. Competències de l'Òrgan de Supervisió

1. L'Òrgan de Supervisió és plenament competent per determinar l'adequació de les entitats adherides a les disposicions d'aquest Codi de Conducta.
2. Per poder exercir les seves competències de manera autònoma i independent, l'Òrgan de Supervisió ha de disposar dels recursos necessaris per desenvolupar l'activitat de control, entre els quals s'inclouen la gestió de recursos econòmics, la disposició de temps per a la pràctica d'actuacions inspectores i l'accés a tots els altres recursos que calen per accomplir correctament les funcions encomanades.
3. L'Òrgan de Supervisió ha de crear un pla anual o biennal en què ha d'establir les actuacions que caldrà dur a terme durant aquest període en concret. En qualsevol cas, ha d'incorporar un programa de revisió d'elements concrets del Codi de Conducta a les entitats adherides. Amb caràcter general, les conclusions formulades a partir de les deficiències detectades en les entitats adherides s'han d'emprar per elaborar informes, recomanacions i pautes d'actuació per millorar i solucionar les dites deficiències. No obstant això, si les deficiències detectades en una entitat són greus o responen a una falta de diligència flagrant de l'entitat adherida, s'ha d'iniciar un expedient per corregir la deficiència detectada i, si escau, imposar la sanció corresponent.
4. Els plans anuals o biennals previstos en l'apartat 3 es poden complementar o substituir per plans d'auditoria o inspecció que han de tenir per objecte la revisió del compliment integral del Codi de Conducta, i que han d'abastar la

representació més àmplia possible de les entitats adherides. Aquests plans d'auditoria o revisió s'han de fer, com a mínim, de manera quinquennal.

5. L'Òrgan de Supervisió és plenament competent per iniciar procediments o expedients d'instrucció i sanció davant dels incompliments de les entitats adherides. Aquests procediments sancionadors es poden iniciar sempre que es detectin incompliments que mereixin una sanció, independentment de la via per la qual s'hagi tingut coneixement de l'incompliment.
6. A l'efecte d'atendre peticions o consultes de les persones interessades, del personal o dels interlocutors de les entitats adherides, l'Òrgan de Supervisió ha de disposar d'un canal de contacte habilitat per a aquesta finalitat.
7. L'Òrgan de Supervisió és competent per gestionar un canal de denúncies al qual s'ha de dirigir la informació sobre qualsevol incompliment de les entitats adherides en matèria de protecció de dades. Aquest canal ha d'estar obert al personal de l'entitat adherida i a tercers, i ha d'habilitar mecanismes que permetin la denúncia o alerta anònima. Així mateix, en la mesura que sigui possible, s'han d'habilitar canals alternatius als electrònics, en especial els canals telefònic i presencial. El canal de denúncies ha d'aplicar les garanties previstes en l'article 24 de la Llei orgànica 3/2018.

Article 132-2. *Transparència*

1. L'Òrgan de Supervisió ha de fer públiques totes les actuacions, siguin respostes a consultes, instruccions d'expedients o altres actuacions que tinguin incidència en la interpretació o aplicació d'aquest Codi de Conducta.
2. Sens perjudici del que disposa l'apartat 1, les publicacions han d'ometre les dades que identifiquin o facin identificables tant les persones físiques com les jurídiques.
3. Els expedients incoats per l'Òrgan de Supervisió requereixen identificar els membres que hi participen, i també identificar la qualitat amb la qual es du a terme aquesta participació, per facilitar la informació adequada a les parts interessades als efectes del que disposen els articles 131-3 i 131-4.

Capítol III - Règim sancionador

Article 133-1. *Procediment sancionador*

1. Les entitats adherides al Codi de Conducta estan subjectes a aquest règim sancionador per les infraccions comeses en relació amb les disposicions establertes en aquest Codi de Conducta sobre la protecció de dades personals en el marc dels tractaments de dades en l'àmbit social.

2. Correspon a l'Òrgan de Supervisió imposar sancions per les conductes que poden constituir infraccions segons el que estableix aquest Codi de Conducta.
3. L'Òrgan de Supervisió ha d'iniciar d'ofici el procediment sancionador, en el qual s'ha de demanar a l'entitat afectada que, en el termini d'un mes des del requeriment, presenti al·legacions per escrit en relació amb els fets exposats en el procediment sancionador.
4. Sens perjudici de l'indicat en l'apartat 3, l'Òrgan de Supervisió està obligat a iniciar un procediment sancionador si rep una denúncia, encara que sigui anònima, la comunicació de la qual supera un mínim de credibilitat, o si la denúncia formula una mínima activitat probatòria de càrrec.

Article 133-2. *Tràmit d'al·legacions*

Un cop l'Òrgan de Supervisió acorda l'obertura del procediment sancionador, aquest òrgan ha de notificar el fet a l'entitat afectada, a la qual s'ha de concedir un termini d'un mes perquè pugui presentar al·legacions o explicacions complementàries, per escrit, entorn dels fets que són objecte d'investigació.

Si l'entitat afectada respon al requeriment esmentat, l'Òrgan de Supervisió ha d'analitzar i estudiar les al·legacions o explicacions complementàries aportades per l'entitat a la qual s'han demanat i, en el termini d'un mes des de l'endemà de la recepció de les al·legacions, ha de donar resposta formal a l'entitat afectada informant-la del resultat final del procediment sancionador. Aquesta comunicació formal ha d'indicar la infracció comesa i la sanció aparellada a la dita infracció, o bé la manca de responsabilitat de l'entitat investigada i el tancament de les actuacions. En qualsevol de les respostes que es doni, l'Òrgan de Supervisió ha de motivar les seves decisions. En cas que l'entitat afectada no respongui al requeriment efectuat per l'Òrgan de Supervisió en el termini d'un mes des de l'endemà de la notificació, l'Òrgan de Supervisió ha de resoldre el procediment sancionador, també, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà del dia en què va expirar el temps de resposta brindat a l'entitat investigada.

Article 133-3. *Infraccions*

Les infraccions tipificades en aquest Codi de Conducta es qualifiquen de lleus, greus o molt greus.

1. Es consideren infraccions lleus:
 - a. No identificar les categories de persones interessades de conformitat amb el que disposa el capítol II del títol I del llibre segon.
 - b. Fer el tractament de dades personals sense complir algun dels requisits d'informació a les persones interessades establerts en el capítol I del títol II del llibre segon.
 - c. No identificar adequadament les persones transgènere o transsexuals en els termes establerts en l'article 227-2.
 - d. Qualsevol infracció de les disposicions d'aquest Codi que no constitueixi infracció greu o molt greu.

2. Es consideren infraccions greus:

- a. No aplicar les mesures de garantia del tractament de dades personals en els termes previstos en els capítols II, III, VI, VII, VIII i IX del títol II del llibre segon.
- b. No aplicar una metodologia adequada en l'anàlisi dels riscos i les avaluacions d'impacte, de conformitat amb el que disposa el capítol VIII del títol IV del llibre segon.
- c. No permetre que l'Òrgan de Supervisió avaluï el grau de compliment d'aquest Codi de Conducta.
- d. No respondre, en el termini previst, qualsevol requeriment de l'Òrgan de Supervisió, explicant o presentant al·legacions per escrit en relació amb els fets exposats en una reclamació.
- e. No esmenar, sense causa justificada, una infracció lleu que hagi estat objecte de sanció en el termini indicat per l'Òrgan de Supervisió.
- f. Ser sancionat per la comissió, en el termini d'un any, per dues infraccions de caràcter lleu de les previstes en aquest Codi de Conducta.

3. Es consideren infraccions molt greus:

- a. No aplicar les mesures de garantia d'exercici dels drets d'autodeterminació informativa en els termes previstos en el capítol IV del títol II del llibre segon.
- b. Incomplir de manera sistemàtica les mesures de seguretat d'acord amb els escenaris de risc descrits en aquest Codi de Conducta.
- c. No esmenar, sense causa justificada, una infracció greu que hagi estat objecte de sanció en el termini indicat per l'Òrgan de Supervisió.
- d. Ser sancionat per la comissió, en el termini d'un any, per dues infraccions de caràcter greu de les previstes en aquest Codi de Conducta.
- e. Reiterar en la falta d'esmena, sense causa justificada, d'una infracció lleu que hagi estat objecte de sanció greu d'acord amb el que disposa l'apartat 2.e d'aquest article, en el termini indicat per l'Òrgan de Supervisió.

Article 133-4. Qualificació de les sancions

A les infraccions tipificades en l'article 133-3, els corresponen les sancions següents:

- a. Sanció per infracció lleu: amonestació i requeriment a l'entitat infractora perquè esmeni els fets que donen lloc a la comissió de la infracció.
- b. Sanció per infracció greu: suspensió temporal de la condició d'entitat adherida al Codi de Conducta fins que l'infractor esmeni els fets que donen lloc a la comissió de la infracció.
- c. Sanció per infracció molt greu: suspensió temporal d'un any de la condició d'entitat adherida al Codi de Conducta. En funció de la gravetat de la infracció, o si no es torna a una situació de compliment, l'infractor pot perdre definitivament la condició d'entitat adherida.

Article 133-5. Competència de les autoritats de control

El règim sancionador establert en aquest Codi de Conducta s'entén sens perjudici dels procediments i les sancions que les autoritats de control competents poden incoar en exercici de les seves competències; en especial pel que fa a les infraccions derivades de l'incompliment de les disposicions establertes en la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals.

Capítol IV - Mecanismes d'autocontrol

Article 134-1. Auditoria

1. Les entitats adherides a aquest Codi de Conducta s'han de sotmetre, com a mínim cada dos anys, a una auditoria interna o externa que verifiqui el compliment de la normativa de protecció de dades.
2. L'informe d'auditoria ha d'incloure les consideracions oportunes respecte del nivell de compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades, i respecte de tot el que estableix aquest Codi de Conducta i que és aplicable a l'entitat adherida.

El delegat de protecció de dades de l'entitat adherida ha de participar en l'auditoria i és qui ha d'eleva les conclusions de l'informe al nivell més alt de direcció de l'entitat. El delegat de protecció de dades és, alhora, el responsable de custodiar l'informe, i ha d'estar a disposició de l'Òrgan de Supervisió en tot moment.

Títol IV. Règim d'actualització i modificació d'aquest Codi de Conducta

Capítol I - Actualització del Codi de Conducta

Article 141-1. Revisió del Codi de Conducta

1. L'Òrgan de Supervisió ha de revisar, com a mínim un cop l'any, aquest Codi de Conducta. La revisió es pot limitar a apreciar que no existeixen elements que en recomanen l'actualització.
2. La dita revisió ha d'incloure una valoració de la vigència del Codi de Conducta pel que fa a les modificacions legislatives que s'han succeït, a les interpretacions doctrinals o jurisprudencials rellevants en matèria de protecció de dades, als canvis tecnològics o organitzatius importants en el sector, i als eventuais canvis socials i contextuais que afecten el tractament de dades personals.

La revisió anual ha de tenir en compte les observacions, els comentaris, les aportacions i les propostes que les entitats adherides poden fer, incloent-hi les valoracions dels professionals que integren les entitats referents a l'aplicació pràctica del Codi, a la seva efectivitat o a l'acollida del text en l'esfera interna de les entitats.

Article 141-2. Modificació, ampliació o actualització del Codi de Conducta

1. Només es pot modificar o actualitzar aquest Codi de Conducta a iniciativa del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya. Així mateix, l'Òrgan de Supervisió ha d'instar el Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya a modificar o actualitzar el Codi de Conducta si s'hi detecten mancances o si s'esdevenen canvis que fan necessari fer-ne una adaptació.
2. Sens perjudici del que estableix l'apartat 1, les entitats adherides poden proposar modificacions i actualitzacions d'aquest Codi de Conducta. En aquest sentit, s'ha d'habilitar un canal perquè les entitats adherides puguin remetre una comunicació escrita a l'Òrgan de Supervisió en què indiquin raonadament els motius que fonamenten la proposta de modificació o actualització. L'Òrgan de Supervisió ha de donar una resposta motivada sobre la idoneïtat de la proposta en un termini de temps raonable i, en cap cas, més enllà d'un mes des de l'endemà d'haver rebut la proposta. Si la proposta es considera idònia, s'ha d'eleva al Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya instant-lo a modificar o actualitzar el Codi de Conducta.
3. Qualsevol modificació o actualització del Codi de Conducta, en cas que el Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya l'aprovi, requereix que es comuniqui de manera pertinent a l'autoritat de control competent perquè l'aprovi definitivament.
4. Prèviament al trasllat de la proposta de modificació o actualització del Codi de Conducta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, el Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya ha de traspasar la dita proposta a les entitats adherides, que disposaran de quinze dies hàbils per fer les aportacions que consideren oportunes respecte del projecte. El Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya podrà incorporar, si ho considera adient, les modificacions del projecte que es derivin de les aportacions rebudes.
5. Un cop l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades aprova la modificació o actualització del Codi de Conducta, el Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya ha de remetre una còpia del text aprovat a les entitats adherides, les quals disposaran d'un termini d'un mes des de la recepció d'aquest text per sol·licitar, si ho consideren adient, la baixa com a entitats adherides.

Títol V. Drets i deures de les entitats adherides al Codi de Conducta

Capítol I - Drets de les entitats adherides al Codi de Conducta

Article 151.1. Drets de les entitats adherides

Tota entitat adherida al Codi de Conducta que compleixi amb les obligacions d'adhesió té els drets següents:

- a. Dret a participar en les activitats que s'organitzen relacionades amb el desenvolupament i l'aplicació del Codi de Conducta.

- b.* Dret a ser informat de la composició de l'Òrgan de Supervisió, del seu estat de comptes i del desenvolupament de la seva activitat.
- c.* Dret a ser escoltat abans que s'adoptin mesures disciplinàries contra l'entitat, i a ser informat dels fets que donen lloc a la imposició d'aquestes mesures, tenint en compte que l'acord pel qual, si escau, s'imposa la sanció ha de ser motivat.
- d.* Dret a impugnar els acords que adopta l'Òrgan de Supervisió i que l'entitat estima contraris a la llei o al mateix Codi de Conducta.

Capítol II - Deures de les entitats adherides al Codi de Conducta

Article 152-1. Deures de les entitats adherides

Són deures de les entitats adherides:

- a.* Compartir les finalitats del Codi de Conducta i col·laborar per a la consecució dels seus objectius.
- b.* Satisfer tant la quota d'inscripció com les quotes d'adherits que s'estableixin, i fer les aportacions necessàries per al manteniment del Codi de Conducta i els seus òrgans.
- c.* Complir amb la resta d'obligacions que resulten de les disposicions normatives.
- d.* Acatar i complir els acords que l'Òrgan de Supervisió adopta de manera vàlida.

Annex 1. Formulari de sol·licitud d'adhesió al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya

En/na, en nom i representació de
....., amb CIF i amb domicili a
.....

MANIFESTA

1. Que compleix amb tots els requisits establerts per a l'exercici de l'activitat de prestació de serveis de l'àmbit de l'atenció social.
2. Que compleix amb les disposicions establertes en el Codi de Conducta, i que accepta tot el que s'hi estableix en matèria de protecció de dades personals i s'hi sotmet.
3. Que desitja adherir-se al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya.

SOL·LICITA A L'ÒRGAN DE SUPERVISIÓ

Que es tingui per presentada aquesta sol·licitud d'adhesió al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya i se n'estimi l'adhesió.

A, a de de

Signatura

Annex 2. Formulari de sol·licitud de baixa com a entitat adherida al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya

En/na, en nom i representació de, amb CIF i amb domicili a

MANIFESTA

1. Que és voluntat de l'entitat representada de desvincular-se del Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya.
2. Que la baixa com a entitat adherida es farà efectiva al final de l'any natural actual¹.
3. Que, en el moment que la baixa es faci efectiva, l'entitat ja no disposarà d'indicadors o mencions que la identifiquin com a entitat adherida al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya.

SOL·LICITA A L'ÒRGAN DE SUPERVISIÓ

Que es tingui per presentada aquesta sol·licitud de baixa com a entitat adherida al Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya i es doni compliment al que se sol·licita.

A, a de de

Signatura

¹ Sempre que la sol·licitud es lliuri abans del 30 de novembre.

Llibre segon

Índex

Llibre segon. Condicions aplicables al tractament de dades	35
Títol I. Especificitats dels tractaments de dades relatives al sector de l'atenció social	35
Capítol I - Dades tractades en el marc de la prestació de serveis relacionats amb l'atenció social	35
Article 211-1. Dades incloses en els tractaments relacionats amb l'atenció social	35
Capítol II - Persones interessades subjectes als tractaments de dades	36
Article 212-1. Categories de persones interessades	36
Capítol III - Circumstàncies específiques que cal tenir en compte respecte de les categories de persones interessades	37
Article 213-1. Menors d'edat	37
Article 213-2. Persones especialment vulnerables	37
Article 213-3. Víctimes de delictes	38
Article 213-4. Víctimes de violència de gènere	38
Article 213-5. Terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials	38
Article 213-6. Professionals de l'atenció social	38
Article 213-7. Professionals de l'atenció social en situació de conflicte	38
Títol II. Mesures de garantia aplicables al tractament de dades en l'atenció social	39
Capítol I - Mesures per garantir un tractament de dades lleial i transparent	39
Article 221-1. Mesures generals per garantir un tractament de dades lleial i transparent	39
Article 221-2. Informació als taulells	39
Article 221-3. Disponibilitat de la informació addicional	40
Article 221-4. Informació a menors	41
Article 221-5. Informació a persones amb necessitats especials	41
Article 221-6. Informació en relació amb els tractaments de dades de geolocalització o ubicació en temps real	41
Article 221-7. Informació a persones vinculades a la persona perceptora de serveis socials	42
Capítol II - Mesures per garantir un tractament de dades lícit	42
Article 222-1. Obtenció del consentiment	42
Article 222-2. Obtenció del consentiment per a la presa i l'ús d'imatges	43
Article 222-3. Obtenció del consentiment per a la presa i l'ús d'imatges de col·lectius vulnerables	44
Article 222-4. Consentiment per al tractament de dades de geolocalització o ubicació en temps real	44
Article 222-5. Consentiment atorgat pels usuaris dels serveis per a diverses finalitats	44
Article 222-6. Consentiment atorgat per persones especialment vulnerables	45

Article 222-7. Consentiment atorgat per menors	45
Article 222-8. Retirada del consentiment	45
Article 222-9. Tractament de dades d'acord amb una missió d'interès públic	46
Article 222-10. Comunicació de dades a les persones vinculades a la persona perceptora de serveis d'atenció social	46
Article 222-11. Comunicacions de dades d'acord amb l'exercici d'una missió d'interès públic o el compliment d'una obligació legal	46
Article 222-12. Tractament de dades d'acord amb l'interès vital de la persona interessada o d'una altra persona física	47
Article 222-13. Efectes del Codi de Conducta sobre les transferències internacionals de dades	48
Capítol III - Mesures per garantir la minimització de dades	48
Article 223-1. Comunicacions de dades necessàries per al compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament i en el marc de l'exercici de la missió d'interès públic	48
Article 223-2. Formularis de camp lliure	48
Article 223-3. Tractaments de dades per a la geolocalització o ubicació d'una persona física	49
Capítol IV – Mesures per garantir l'atenció dels drets d'autodeterminació informativa	49
Article 224-1. Mecanismes d'exercici dels drets d'autodeterminació informativa	49
Article 224-2. Accés a la història social i a la documentació generada en el procés d'atenció social	50
Article 224-3. Exercici del dret d'accés per terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials	50
Article 224-4. Restriccions aplicables a l'accés a les dades	50
Article 224-5. Dret de rectificació sobre informació tractada en el marc de l'atenció dels serveis d'atenció social	51
Article 224-6. Dret de rectificació sobre informació aportada per terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials	51
Article 224-7. Dret de supressió sobre informació derivada de la percepció de serveis d'atenció social	51
Article 224-8. Dret de supressió de terceres persones vinculades a la prestació dels serveis de caràcter social	51
Article 224-9. Dret d'oposició sobre informació derivada de la percepció de serveis d'atenció social	52
Article 224-10. Dret d'oposició de terceres persones vinculades a la persona atesa pels serveis socials	52
Capítol V - Marc comú de referència per al tractament de les dades	53
Article 225-1. Marc de referència respecte de la seguretat de les dades	53
Article 225-2. Formació dels treballadors i del personal	53
Capítol VI - Mesures per garantir la confidencialitat i la integritat de les dades	54

Article 226-1. Pseudonimització i anonimització de dades	54
Article 226-2. Accés a les dades de geolocalització o ubicació d'una persona física	54
Article 226-3. Xifratge de les dades	55
Article 226-4. Mesures específiques en el marc de l'atenció domiciliària	55
Article 226-5. Protocols d'identificació d'usuaris en l'atenció telefònica	55
Article 226-6. Identificació dels perfils d'usuari	56
Article 226-7. Inventari de perfils d'usuari	56
Article 226-8. Registre de l'historial de modificacions	56
Article 226-9. Transport de documentació física	57
Article 226-10. Tractament de la informació mitjançant dispositius portàtils	57
Capítol VII - Mesures per garantir l'exactitud i l'autenticitat de les dades	57
Article 227-1. Protocols d'identificació dels usuaris	57
Article 227-2. Identificació de persones transgènere o transsexuals	58
Capítol VIII - Mesures per garantir la traçabilitat de les dades	58
Article 228-1. Registre d'accessos	58
Article 228-2. Revisió del registre d'accessos	59
Article 228-3. Accés al registre d'accessos	60
Capítol IX - Mesures per garantir la disponibilitat de les dades	60
Article 229-1. Còpies de seguretat	60
Article 229-2. Abastament elèctric	61
Article 229-3. Assegurament de la connectivitat	61
Article 229-4. Arxiu de documentació física	61
Article 229-5. Accés als centres de processament de dades	62
Títol III. Mesures relacionades amb els encarregats del tractament	62
Capítol I - Mesures per assegurar que l'encarregat del tractament adopta garanties suficients	62
Article 231-1. Garanties en l'aplicació de mesures tècniques i organitzatives apropiades	62
Article 231-2. Mesures de seguretat que ha d'aplicar l'encarregat del tractament	62
Article 231-3. Garanties de l'encarregat del tractament que perd la condició d'entitat adherida al Codi de Conducta	62
Títol IV - Elements que cal considerar en l'anàlisi dels riscos i en l'avaluació d'impacte en matèria de protecció de dades personals	63
Capítol I - Elements generals del tractament	63
Article 241-1. Formació del personal	63
Article 241-2. Ús de formularis de camp lliure	63
Article 241-3. Participació de les persones interessades en la valoració del risc	63
Capítol II - Elements relatius a la confidencialitat de les dades	63

Article 242-1. Riscos de caràcter social	63
Article 242-2. Riscos per a les terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials	63
Article 242-3. Atenció domiciliària	64
Article 242-4. Identificació adequada del receptor de la informació	64
Capítol III - Elements relatius a la integritat de les dades	64
Article 243-1. Riscos per a la situació social de la persona interessada	64
Capítol IV - Elements relatius a l'exactitud i a l'autenticitat de les dades	64
Article 244-1. Afectació a la situació social de la persona interessada	64
Article 244-2. Impossibilitat d'accedir a procediments o serveis d'atenció social per la persona interessada	65
Capítol V - Elements relatius a la traçabilitat de les dades	65
Article 245-1. Registre de modificacions	65
Capítol VI - Elements relatius a la disponibilitat de les dades	65
Article 246-1. Impossibilitat d'accedir als serveis o prestacions d'atenció social	65
Article 246-2. Afectació a la situació social i danys físics o psicològics	65
Article 246-3. Pèrdues de temps	65
Capítol VII - Mesures relatives als capítols anteriors	66
Article 247-1. Valoració del risc del tractament de dades en relació amb els possibles efectes per a les persones interessades	66
Article 247-2. Elements relatius al risc d'incompliment normatiu	66
Capítol VIII - Metodologia aplicable en l'anàlisi dels riscos i l'avaluació d'impacte	67
Article 248-1. Metodologia	67
Títol V - Mesures específiques per als tractaments de dades en el marc de la recerca, la investigació i l'anàlisi estadística en relació amb la prestació de serveis socials en l'àmbit de l'atenció social	68
Capítol I - Ús de dades personals per a la recerca o investigació en l'àmbit social	68
Article 251-1. Inclusió de la descripció del cicle de vida de les dades als projectes de recerca o anàlisi estadística	68
Article 251-2. Minimització de les dades	70
Article 251-3. Protecció de la privacitat	71
Capítol II - Mesures de salvaguarda dels drets de les persones interessades	71
Article 252-1. Registre dels projectes de recerca o anàlisi estadística	71
Capítol III - Conservació de les dades en el marc de la recerca o l'anàlisi estadística en l'àmbit social	72
Article 253-1. Conservació de les dades	72
Disposició final. Entrada en vigor	72

Llibre segon. Condicions aplicables al tractament de dades

Títol I. Especificitats dels tractaments de dades relatives al sector de l'atenció social

Capítol I - Dades tractades en el marc de la prestació de serveis relacionats amb l'atenció social

Article 211-1. Dades incloses en els tractaments relacionats amb l'atenció social

1. El present Codi de Conducta serà d'aplicació als tractaments de dades relacionats amb l'atenció social, com ara aquells tractaments que inclouin informació o conjunt d'informacions que permetin conèixer o determinar, sense esforços desproporcionats, qüestions referents a l'estat o circumstàncies socials d'una persona. Aquests tractaments de dades es corresponen amb aquells que abastin el conjunt de categories de dades relatives a la identificació de la persona; les seves dades econòmiques, incloent-hi dades bancàries; dades sanitàries, tant les relatives a l'estat de salut de la persona interessada com a l'assistència rebuda; les escales de valoració; prescripcions medicofarmacèutiques; la història social; informes socials; informació sociofamiliar, incloent-hi dades de l'entorn familiar; xarxes de suport, incloent-hi dades relatives a familiars, veïnatge, persones amb qui la persona interessada manté una relació laboral i institucions de suport, entre altres; informes psicopedagògics; registres d'incidències, incloent-hi registres de caigudes, episodis d'alteració de la salut i alteracions de la conducta, entre altres; intervencions socials; i a l'avaluació de l'autonomia personal.
2. Sens perjudici que, d'acord amb la normativa en matèria de protecció de dades, aquestes categories de dades no tinguin la consideració de categories especials de dades, en matèria d'avaluació del risc, en l'adopció de mesures de seguretat i pel que fa a altres mesures de responsabilitat proactiva cal aplicar les previsions establertes per a les categories especials de dades quan, en el marc de la prestació de serveis d'atenció social, es tractin les categories de dades següents:
 - a. Dades de caràcter administratiu, com ara dades d'identificació o de contacte, facilitades en el marc de la prestació de serveis d'atenció social.
 - b. Dades relatives a les aficions de la persona i al seu model de vida.
 - c. Dades relatives a les relacions familiars i personals, si d'aquestes relacions es deriva que la persona interessada es troba en situació de conflicte o en risc de conflicte.
 - d. Dades acadèmiques i de formació, si es refereixen a situacions d'abandonament o absentisme escolar, assetjament escolar, manca d'escolarització o analfabetisme, inadaptació escolar o dificultat d'aprenentatge.
 - e. Dades professionals i de treball, si es refereixen a la falta de competències laborals o de qualificació professional, dificultat en la inserció laboral, situacions d'assetjament laboral o sobrecàrrega laboral.
 - f. Dades econòmicofinanceres, si es refereixen a insuficiència o manca d'ingressos o a endeutament.
 - g. Dades relatives a l'autoidentificació de gènere.

- h. Dades relatives a processos judicials de caràcter civil o social.
 - i. Dades que fan referència a la inacció de l'Administració o a la seva impossibilitat d'aportar solució als problemes de la persona interessada.
 - j. Dades relatives als hàbits de la persona.
 - k. Dades ambientals, poblacionals o geogràfiques.
 - l. Dades de geolocalització o que permeten establir la ubicació d'una persona, en temps real o en un moment determinat.
 - m. Totes les altres categories de dades que, per la seva naturalesa i pel context en el qual es tracten, poden suposar un risc alt per a les persones interessades, en especial pel que fa a la possibilitat que s'esdevinguin situacions de discriminació amb efectes greus per a la persona interessada.
3. Si un conjunt de dades permet establir, relacionar, preveure i determinar, entre altres, aspectes relacionats amb els riscos de caràcter social d'una persona o els elements de protecció social d'aquesta persona, cal aplicar a aquestes dades les mesures de seguretat previstes en aquest Codi de Conducta; fins i tot si, de manera separada o independent, les dades no permeten identificar la persona o establir-ne el nivell de risc social o de protecció social.
4. Els tractaments de dades a què es refereix aquest article queden subjectes al que es preveu en aquest llibre.

Capítol II - *Persones interessades subjectes als tractaments de dades*

Article 212-1. *Categories de persones interessades*

1. Aquest Codi de Conducta s'aplica als tractaments de dades vinculats a les persones ateses pels serveis d'atenció social.
2. Qualsevol tractament de dades fet en l'àmbit de la prestació de serveis socials ha de tenir en compte els efectes que té respecte dels drets, les llibertats i els interessos legítims de les categories de persones interessades afectades per cada tractament, considerant les característiques que previsiblement tindran aquestes persones en funció del tipus de servei prestat en el marc del tractament de dades personals.
3. Les categories de persones interessades a les quals es refereix l'apartat 2 inclouen els usuaris i les persones vinculades a aquests, i també les altres categories de persones interessades que poden veure's afectades pels tractaments de dades.
4. A l'efecte d'aplicar les mesures de seguretat específiques d'aquest Codi de Conducta, resulta necessari que el responsable o encarregat del tractament identifiqui correctament les categories de persones interessades a les quals, previsiblement i generalment, afecten els tractaments de dades previstos.

Capítol III - *Circumstàncies específiques que cal tenir en compte respecte de les categories de persones interessades*

Article 213-1. *Menors d'edat*

Als efectes d'aquest Codi, s'entén per *menor d'edat* la persona que té una edat inferior als catorze anys. Malgrat tot, cal tenir en consideració el tram dels dotze als catorze anys com una edat en què la persona, d'acord amb el grau de maduresa que presenta, ha de ser informada de l'abast del tractament de les seves dades, sens perjudici que correspongui als progenitors o tutors legals exercir els drets d'autodeterminació informativa i atorgar el consentiment, si escau, per al tractament de les dades personals.

Article 213-2. *Persones especialment vulnerables*

1. Es consideren persones especialment vulnerables les que es troben en situació de risc de discriminació per raó de sexe, gènere, orientació o vida sexual o per qualsevol altre motiu, i també les que es troben en una situació de bretxa digital que els limita o els pot limitar l'accés a serveis o l'exercici de drets.
2. També tenen consideració de persones especialment vulnerables les persones en risc d'estigmatització. A l'efecte d'aplicar aquest Codi de Conducta, es consideren persones en risc d'estigmatització les que:
 - a. Pateixen malalties mentals, incloent-hi les addiccions, o tenen afectacions de caràcter psíquic o psicològic.
 - b. Estan diagnosticades de sida, VIH o hepatitis (o existeixen sospites que poden tenir aquestes malalties), o pateixen malalties cròniques o infeccioses que tradicionalment s'han vinculat a l'estil de vida o a l'orientació sexual, amb independència que aquesta vinculació respongui o no a la realitat de la malaltia.
 - c. Es troben en situació d'imputació, d'investigació o de processament; han estat encausades en un procés penal o s'han trobat privades de llibertat per haver hagut de complir una pena de presó imposada en un procediment penal, o se'ls ha imposat una pena de multa o un altre tipus de pena privativa de drets de caràcter penal.
 - d. Es troben en situació de pobresa o en risc d'exclusió social.
 - e. No tenen llar.
 - f. Pertanyen a minories ètniques o religioses.
 - g. Són immigrants, refugiades, apàtrides o es troben en situació irregular.
3. També es consideren persones especialment vulnerables les que veuen limitada la capacitat que tenen de manifestar la seva voluntat, sigui per la dificultat per

comprendre la informació facilitada sobre el tractament de les dades o per altres circumstàncies que afecten la seva capacitat volitiva.

Article 213-3. Víctimes de delictes

A l'efecte d'aplicar aquest Codi de Conducta, es consideren persones víctimes de delictes les que reben assistència, urgent o no, dels serveis socials per raó d'haver sofert delictes o possibles delictes, o per haver patit les conseqüències derivades d'actes de violència.

Article 213-4. Víctimes de violència de gènere

A l'efecte d'aplicar aquest Codi de Conducta, es consideren persones víctimes de violència de gènere les que reben assistència, urgent o no, dels serveis socials per raó d'haver sofert delictes o possibles delictes de violència de gènere, o per haver patit les conseqüències derivades d'actes de violència produïts en l'àmbit de la llar o de la parella, quan la víctima és una dona.

Article 213-5. Terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials

Es consideren terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials les que mantenen relacions familiars, sentimentals, d'afinitat, de veïnatge, laborals o de qualsevol altra mena amb la persona atesa pels serveis socials, si aquesta relació resulta oportuna i adequada de cara a oferir una atenció social correcta a la persona atesa. També es pot considerar persona vinculada a la persona atesa pels serveis socials aquella de qui la persona atesa pels serveis d'atenció social facilita informació que resulta oportuna i adequada per oferir una atenció social correcta a la persona atesa en el marc d'un desenvolupament normal d'aquest servei.

Article 213-6. Professionals de l'atenció social

Es consideren professionals de l'atenció social les persones interessades que participen, directament o indirectament, en la prestació dels serveis de caràcter social a la mateixa persona perceptora dels serveis d'atenció social, o les que participen en actuacions pròpies d'aquestes prestacions en què participin persones amb les quals mantenen relacions familiars, sentimentals, d'afinitat, de veïnatge, laborals o de qualsevol altra mena amb la persona receptora dels serveis que resulti oportuna i adequada per a la correcta atenció social de la persona.

Article 213-7. Professionals de l'atenció social en situació de conflicte

Els professionals de l'atenció social en situació de conflicte són els treballadors socials que, per circumstàncies derivades de la mateixa activitat laboral o professional, o per circumstàncies derivades d'altres àmbits de la persona que el responsable del tractament coneix, es troben en una situació d'especial risc en què els drets, les llibertats i els interessos legítims que tenen en relació amb el tractament de les seves dades es veuen afectats fruit d'amenaques, accions violentes o qualssevol altres accions il·legítimes executades per terceres persones a les quals s'ha facilitat la comissió

d'aquestes accions il·legítimes per raó d'accedir a informació personal dels professionals de l'atenció social en situació de conflicte.

Títol II. Mesures de garantia aplicables al tractament de dades en l'atenció social

Capítol I - Mesures per garantir un tractament de dades lleial i transparent

Article 221-1. Mesures generals per garantir un tractament de dades lleial i transparent

La informació s'ha de facilitar tenint en compte les particularitats que, previsiblement, presentaran les categories de persones interessades a les quals es dirigeix la informació. A més, la informació s'ha de presentar, de manera senzilla i clara, en una llengua i en uns suports adequats per garantir que aquesta informació resulta intel·ligible d'acord amb les particularitats previstes.

Article 221-2. Informació als taulells

1. Quan, atès el context del tractament o les característiques de les persones interessades afectades pel tractament, no sigui possible informar per altres vies, o com a mesura addicional de transparència, s'han d'instal·lar, sempre que sigui possible, cartells amb la informació completa del tractament de dades derivat de la prestació de serveis d'atenció social als espais comuns —com ara sales d'espera o passadissos—, de manera que la informació addicional es trobi disponible sense necessitat de crear accessos per mitjans digitals, i a fi de facilitar l'accés a aquesta informació a les persones que són especialment vulnerables o que tenen dificultats per accedir a Internet.
2. Quan en els punts en què es recullen dades directament de les persones interessades, com ara taulells d'atenció a l'usuari o de recepció, s'emprin altres vies per informar sobre el tractament de les dades diferents del cartell indicat a l'apartat anterior, en la mesura del possible, s'hi han d'instal·lar cartells informatius que, com a mínim, continguin la informació bàsica relativa al tractament de dades propi de l'atenció social i als tractaments accessoris, incloent-hi la identificació del responsable del tractament, les finalitats previstes i la potestat de les persones interessades d'exercir els drets que els assisteixen, en els termes establerts en l'article 11 de la Llei orgànica 3/2018. En cas que es faciliti la informació bàsica, cal incloure-hi la referència a la informació addicional i la manera d'accedir-hi.
3. Els cartells informatius s'han de mantenir actualitzats i han de tenir unes dimensions, un tipus de lletra i una ubicació adequats per garantir que els interessats els poden veure i llegir correctament.
4. La informació s'ha de presentar en un format que permeti que les persones la puguin entendre de manera autònoma. En la mesura del possible, i si les característiques que previsiblement presentaran les persones interessades ho fan aconsellable, la informació s'ha de presentar en el sistema braille o en un altre format que permeti que aquestes persones hi puguin accedir per si soles.

5. En la mesura del possible, i en funció de les necessitats derivades dels àmbits geogràfic, social, cultural i econòmic, cal facilitar la informació en els idiomes convenients per garantir que les persones interessades hi poden accedir de manera efectiva.
6. Si en un mateix espai, taulell o punt d'atenció a l'usuari es recullen dades que responen a tractaments de dades diferenciats, sigui per la finalitat que tenen o pels mitjans amb els quals es duen a terme, cal valorar si l'existència dels cartells informatius confon la persona interessada en relació amb la informació relativa a la manera de dur a terme el seu tractament de dades. En aquests casos, és necessari identificar clarament la informació d'interès per a la persona interessada, d'acord amb el tractament o els tractaments de dades que l'afectin. Si la complexitat o varietat de tractaments fan previsible que les persones interessades s'equivocaran a l'hora d'identificar la informació rellevant, els cartells informatius s'han de substituir per altres suports que permetin assegurar que aquestes persones reben la informació adequada, com ara clàusules informatives impreses i específiques per al tractament que els afecta.
7. En els processos d'atenció social en què el responsable del tractament recull dades de la persona atesa pels serveis socials a partir de diferents entitats o, fins i tot, de persones vinculades a la persona interessada, el responsable del tractament ha d'informar, sens perjudici de les excepcions previstes en la normativa en matèria de protecció de dades, sobre les fonts d'origen de les dades recollides i les categories de dades tractades.

Article 221-3. Disponibilitat de la informació addicional

1. Sens perjudici de l'existència de cartells informatius, si escau, o altres suports en els quals consti la informació sobre el tractament de dades, si aquesta informació es presenta en la modalitat bàsica prevista en l'article 11 de la Llei orgànica 3/2018, és necessari facilitar l'accés de les persones interessades a la informació addicional per mitjà de mecanismes senzills, com avisos a la pàgina web o fulls a disposició de les persones interessades. La informació facilitada a aquestes persones s'ha de formular de manera clara i entenedora, s'ha d'expressar en un llenguatge natural i ha de presentar una complexitat semàntica i gramatical adequada a les capacitats de comprensió que, previsiblement, presentaran les categories de persones interessades a les quals es dirigeix.
2. Si les persones interessades a les quals es dirigeix la informació, per raó del servei prestat, de l'àmbit geogràfic o de qualsevol altra circumstància, presenten habitualment situacions de bretxa digital que els impedeixen accedir a la informació addicional de manera senzilla mitjançant els serveis en línia, cal informar-los amb claredat que poden accedir de manera gratuïta a còpies en paper de la informació addicional sobre els tractaments de dades.
3. Si la informació addicional és accessible per canals digitals, cal identificar la via d'accés de manera que s'hi pugui accedir i es pugui recordar fàcilment. En aquest sentit, si la informació és accessible per mitjà d'un localitzador uniforme

de recursos (URL), aquest localitzador s'ha de presentar de la manera més pròxima possible al llenguatge natural, breument i amb una complexitat adequada a la categoria d'interessats a la qual va destinada. A més, ha de ser fàcil de recordar.

4. En la mesura del possible, i en funció de les necessitats derivades dels àmbits geogràfic, social, cultural i econòmic, cal facilitar la informació en els idiomes convenients per garantir que les persones interessades hi poden accedir de manera efectiva. Es considera acomplert aquest precepte si la informació es facilita per Internet, els serveis de traducció en línia la poden traduir i els resultats de la traducció permeten que, generalment, el sentit del text es pugui comprendre suficientment.

Article 221-4. *Informació a menors*

1. Si el tractament de dades derivat dels serveis d'atenció social es dirigeix substancialment o habitualment a menors d'edat, cal adequar la informació facilitada a l'efecte de fer-la tan comprensible com sigui possible d'acord amb l'edat i el grau d'enteniment que previsiblement tindran aquests menors.
2. A l'efecte de donar compliment a les previsions de l'apartat 1, cal adequar el llenguatge per fer-lo comprensible per als menors d'edat. En la mesura del possible, s'han d'incloure imatges o pictogrames a la informació proporcionada per afavorir-ne la comprensió.

Article 221-5. *Informació a persones amb necessitats especials*

1. Si el tractament de dades derivat dels serveis d'atenció social es dirigeix substancialment o habitualment a persones que presenten necessitats especials en relació amb la capacitat de comprensió de la informació, cal adequar la informació facilitada a l'efecte de fer-la tan comprensible com sigui possible d'acord amb la situació personal, la formació, la capacitat i el grau d'enteniment que previsiblement tindran aquestes persones. Aquesta adequació ha d'abastar tant la forma en què s'expressa el contingut de la informació com el suport en què es presenta, els quals s'han d'adaptar a les capacitats i possibilitats de la categoria de persona interessada a la qual es dirigeix.
2. Sempre que sigui possible, s'ha de vetllar perquè les persones vinculades a la persona interessada que s'ocupen de fer-li les cures, atendre-la i acompanyar-la siguin participants de la informació sobre el tractament de dades.

Article 221-6. *Informació en relació amb els tractaments de dades de geolocalització o ubicació en temps real*

L'ús de sistemes de geolocalització o ubicació de persones en temps real requereix que el responsable del tractament faciliti informació sobre les circumstàncies i els criteris a partir dels quals es recullen aquestes dades, l'ús que es preveu fer-ne en relació amb la finalitat del tractament, i el termini de conservació de les dades, d'acord amb la descripció del tractament prevista en l'article 223-3.2. També ha de facilitar totes les

informacions oportunes que permetin a la persona interessada comprendre l'abast del tractament de dades.

Article 221-7. Informació a persones vinculades a la persona perceptora de serveis socials

1. Si, en el transcurs de la prestació dels serveis d'atenció social, la persona que rep els serveis aporta informació relativa a altres persones que hi estan vinculades, és necessari informar les persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials sobre el tractament d'aquestes dades.
2. Si la comunicació de la informació a la qual fa referència l'apartat 1 suposa un esforç desproporcionat o resulta impossible, es pot facilitar la informació per mitjà de la publicació d'una descripció del tractament a la pàgina web, que inclogui les categories de dades tractades i la informació sobre el tractament de dades d'acord amb el que estableixen els articles 13 i 14 del RGPD. Aquesta informació es pot facilitar sense que s'hagi de dirigir a cap receptor en concret.

Capítol II - Mesures per garantir un tractament de dades lícit

Article 222-1. Obtenció del consentiment

1. El consentiment de la persona interessada suposa una base de licitud del tractament de dades que, en el marc de la prestació de serveis en l'àmbit de l'atenció social, pot tenir un caràcter residual, amb poca incidència en relació amb els tractaments de dades necessaris per prestar serveis d'atenció social. Normalment, el gruix rellevant dels tractaments de dades en el marc de la prestació de serveis d'atenció social troba emparament en una missió d'interès públic, en l'execució d'un contracte per a la prestació de serveis d'atenció social de caràcter privat o, fins i tot, en l'interès vital de la persona interessada.
2. L'ús del consentiment de les persones interessades com a base de licitud, en canvi, sí que pot adquirir més rellevància en els tractaments de dades derivats de la prestació de serveis complementaris en el marc de la prestació de certs serveis d'atenció social. Amb aquesta finalitat, es fa una menció especial a tractaments com ara l'ús de sistemes de geolocalització o la presa i l'ús d'imatges en què les persones interessades es poden identificar clarament. En aquests casos, el responsable ha de garantir que el consentiment es recull de manera efectiva.
3. Sens perjudici del que estableixen els apartats 1 i 2, si l'obtenció del consentiment de la persona interessada suposa la base de licitud per al tractament de les seves dades personals, el responsable del tractament ha d'assegurar que el consentiment es presta un cop la persona interessada ha rebut la informació oportuna relativa al tractament, de conformitat amb l'article 12 del RGPD. Aquest consentiment s'ha de recollir de manera que se'n pugui acreditar la validesa en qualsevol moment. Així mateix, s'ha de prestar una atenció especial a les característiques que previsiblement presentaran les

persones interessades, en funció del servei o dels serveis d'atenció social a què accedeixin, i adaptar els suports en què es recull el consentiment a les dites característiques.

Article 222-2. Obtenció del consentiment per a la presa i l'ús d'imatges

1. Quan s'obté el consentiment per al tractament de dades com la presa i l'ús d'imatges en què les persones interessades es poden identificar clarament, en els termes que preveu la normativa de protecció de dades, també s'ha de tenir en compte el que estableix la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. D'acord amb el que preveu la normativa específica, el consentiment es pot retirar en qualsevol moment. No obstant això, es pot sol·licitar la reparació dels danys i perjudicis que pot causar la retirada d'aquest consentiment, incloses les expectatives justificades.
2. En els actes multitudinaris en què es duen a terme accions de captació d'imatges o gravacions en les quals, previsiblement, apareixeran diverses persones, no és necessari obtenir el consentiment de les persones interessades si les imatges es capten amb un pla general en el qual la imatge d'aquestes persones apareix de manera casual o accessòria.
3. Sens perjudici de l'indicat en l'apartat 2, és necessari ubicar cartells informatius sobre el tractament de dades en relació amb la captació d'imatges als llocs d'accés als espais delimitats per dur-hi a terme actes, festivitats, conferències, activitats culturals, tallers o altres esdeveniments de naturalesa similar que motivin la captació d'aquestes imatges. Aquests cartells han d'incloure icones o pictogrames que representin càmeres o videocàmeres, amb el propòsit de fer evident a les persones interessades que durant el transcurs de l'activitat es captaran imatges.
4. Si es capta la imatge de persones concretes que ja han estat informades de la presa i l'ús d'imatges d'acord amb el que s'estableix en l'apartat 3, el consentiment es pot considerar atorgat quan es manifesta al mateix fotògraf o a l'equip que du a terme la captació de les imatges. En aquest cas, les persones encarregades de captar les fotografies han de disposar de formularis o altres eines que permetin acreditar, posteriorment, l'obtenció d'aquest consentiment.
5. Es pot recollir un consentiment per a la captació d'imatges únic per legitimar captacions de dades en moments diferents, sempre que la captació posterior i el tractament de la imatge es corresponguin amb el tractament de dades sobre el qual es va informar en el moment de la recollida del consentiment.

Article 222-3. Obtenció del consentiment per a la presa i l'ús d'imatges de col·lectius vulnerables

1. En el cas dels col·lectius vulnerables a què es refereixen els articles 213-1 a 213-4 i 213-7 cal evitar la recollida d'imatges en les quals siguin identificables amb la finalitat de promoció del centre.
2. En altres supòsits en què es vulgui basar el tractament en el consentiment, en l'anàlisi de riscos que s'ha de fer i, si escau en l'avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades, caldrà tenir en compte els riscos específics que presenten els col·lectius especialment vulnerables.
3. El responsable del tractament ha de documentar l'avaluació d'impacte indicada en l'apartat 2 i ha d'elaborar protocols relatius a la captació de les imatges, a l'obtenció del consentiment, als usos o destinataris de les dites imatges i a les mesures de seguretat que cal aplicar en relació amb els riscos detectats .

Article 222-4. Consentiment per al tractament de dades de geolocalització o ubicació en temps real

L'ús de dispositius o la instal·lació de programari que permeti geolocalitzar o ubicar una persona en temps real, en els termes previstos en l'article 223-3, requereix el consentiment previ a l'inici del tractament de la persona interessada o de la persona que n'ostenta la representació legal.

Article 222-5. Consentiment atorgat pels usuaris dels serveis per a diverses finalitats

1. Si s'obté el consentiment per al tractament de dades amb diverses finalitats, s'han de facilitar mecanismes que permetin manifestar el consentiment separatament i independentment respecte de cada finalitat perseguida, de manera que aquests mecanismes permetin a la persona interessada conèixer fàcilment l'abast de cada àmbit de consentiment prestat i vinculat a una finalitat diferent.
2. Si, en el marc de la prestació de serveis d'atenció social, es demana el consentiment per a altres finalitats o tractaments, el consentiment només es pot considerar vàlid si la informació facilitada fa una referència explícita al fet que el consentiment per al tractament de dades no és necessari, o no és condició necessària, per a la prestació dels serveis d'atenció social, ni suposa una reducció en la qualitat d'aquests serveis. De la mateixa manera, i en la mesura que sigui possible, si el consentiment se sol·licita per a activitats de tractament accessòries a la prestació de serveis d'atenció social, s'ha de fer constar si el fet de no atorgar el consentiment impedeix, o no, la participació en les dites activitats, i també el fet que la negativa a atorgar el consentiment no priva de percebre els serveis d'atenció social.
3. En relació amb el consentiment atorgat per a les comunicacions de dades a terceres entitats o a altres persones que siguin necessàries per participar en determinades activitats —com els llistats d'assistents a visites culturals o a

activitats fora del centre, o les comunicacions de dades relacionades amb aquestes activitats—, es considera vàlida la recollida d'un únic consentiment, sempre que aquest consentiment legítimi les comunicacions de dades fetes en un context similar, i sempre que les categories de destinataris es corresponguin amb les categories sobre les quals es va informar la persona interessada en el moment de la recollida del consentiment.

Article 222-6. Consentiment atorgat per persones especialment vulnerables

1. Si el tractament de dades derivat dels serveis d'atenció social es dirigeix substancialment o habitualment a categories de persones interessades constituïdes per persones especialment vulnerables, cal adequar la forma d'obtenir el consentiment de manera que es pugui acreditar que l'atorgament del consentiment es correspon amb una decisió presa sobre la base de la informació i el coneixement adequats de la persona interessada en relació amb la situació personal, la formació, la capacitat i el grau d'enteniment que previsiblement tindran les persones interessades.
2. Si existeixen dubtes raonables sobre la capacitat de la persona interessada de prestar el consentiment, s'ha de consultar l'acompanyant o la persona vinculada a la persona interessada per tal que manifesti les consideracions oportunes sobre la validesa del consentiment.
3. El consentiment de les persones amb dificultats sensorials només s'ha de reputar vàlid quan es pot acreditar que aquestes persones han pogut accedir a la informació adequada sobre el tractament de les dades i sobre l'abast del consentiment.

Article 222-7. Consentiment atorgat per menors

1. Si, en el marc del tractament de dades basat en el consentiment, les persones interessades tenen menys de catorze anys, s'ha de fer partícips aquests menors sobre la decisió del consentiment, sempre que la condició de maduresa que presentin ho permeti i d'acord amb els requeriments dels titulars de la potestat parental o de la tutela.
2. La participació dels menors en la presa de la decisió a què fa referència l'apartat 1 no suposa, en cap cas, un menyscapte en relació amb la capacitat de decisió dels titulars de la potestat parental o de la tutela.

Article 222-8. Retirada del consentiment

Si la persona interessada vol retirar el consentiment, la retirada d'aquest consentiment s'ha d'efectuar amb les mateixes condicions que les previstes per obtenir-lo, i en un format o mecanisme que permeti a la persona interessada acreditar la retirada del seu consentiment i el moment temporal en què el consentiment atorgat deixa de ser vigent.

Article 222-9. Tractament de dades d'acord amb una missió d'interès públic

1. El tractament de dades en el marc de la prestació de serveis d'atenció social es troba emparat per una missió d'interès públic si està regulat per una norma amb rang de llei. Les normes indicades en l'article 111-1.3, entre altres, poden emparar aquesta mena de tractaments de dades.
2. El tractament de dades d'acord amb una missió d'interès públic que afecta categories especials de dades només es pot dur a terme si es troba emparat per una de les excepcions establertes en l'article 9.2 del RGPD.

Article 222-10. Comunicació de dades a les persones vinculades a la persona perceptora de serveis d'atenció social

1. Es poden comunicar dades de la persona interessada a les persones que hi son vinculades per raons afectives o familiars amb el consentiment de la persona interessada.
2. Per informar les persones interessades sobre la possibilitat de consentir aquesta comunicació, cal elaborar un protocol, una instrucció tècnica, un manual de bones pràctiques o un instrument anàleg que ho reguli. Aquest document ha de ser conegut pel personal que l'ha d'aplicar i ha d'establir el mecanisme d'obtenció del consentiment, d'acord amb el que preveuen els article 7 i 8 de l'RGPD i, si escau, l'article 9.2.a) de l'RGPD. La informació ha d'incloure les condicions en què es pot fer la comunicació, tenint en compte les preferències de la persona interessada i les conseqüències de no consentir

Article 222-11. Comunicacions de dades d'acord amb l'exercici d'una missió d'interès públic o el compliment d'una obligació legal

1. Les comunicacions de dades a persones vinculades a la persona perceptora dels serveis d'atenció social per raons familiars, afectives, d'afinitat, laborals o de qualsevol altra naturalesa es consideren emparades per una missió d'interès públic si aquestes comunicacions són necessàries o oportunes en relació amb la reducció dels riscos socials de la persona interessada, o si resulten en benefici de la situació social d'aquesta persona.
2. Les comunicacions de dades a altres administracions, autoritats o organismes oficials en el marc de l'exercici de les seves competències es consideren legitimades en l'exercici d'una missió d'interès públic o en el compliment d'una obligació legal, segons que escaigui, si les categories de dades estrictament necessàries per al desenvolupament de les accions derivades de l'exercici d'aquestes competències són l'objecte de les dites comunicacions, i si les finalitats són compatibles.
3. Les comunicacions de dades a altres entitats prestadores de serveis d'atenció social en el marc del sistema públic de serveis socials es consideren legitimades en l'exercici d'una missió d'interès públic si les dades estrictament necessàries per al desenvolupament de la prestació de serveis socials a la persona

interessada —d'acord amb les funcions de coordinació assignades als serveis socials bàsics en l'article 17.p de la Llei 12/2007, i amb les funcions de coordinació assignades als serveis socials especialitzats en l'article 19.i de la mateixa Llei— són l'objecte de les dites comunicacions. Així mateix, s'entén que aquests tractaments de dades estan legitimats si abasten categories especials de dades; si el tractament de les dades és necessari per prestar assistència sanitària o social o per gestionar els serveis d'assistència sanitària o social, d'acord amb el que preveu l'article 9.2.h del RGPD, o si s'esdevé una altra de les excepcions indicades en aquest mateix article.

4. En relació amb les comunicacions de dades derivades d'una missió d'interès públic o d'obligacions legals previstes, cal informar les persones interessades, de la manera més clara i específica possible, sobre aquestes comunicacions, i també sobre els mecanismes d'oposició o negativa que, en cas que la comunicació es faci en el marc de la missió d'interès públic, es puguin aplicar per garantir la protecció dels seus interessos legítims i de les seves llibertats.
5. La comunicació de dades sobre la base del compliment d'una obligació legal que afecta categories especials de dades només es pot fer d'acord amb el que disposa l'article 9 del RGPD.

Article 222-12. Tractament de dades d'acord amb l'interès vital de la persona interessada o d'una altra persona física

1. Es considera tractament de dades d'acord amb l'interès vital de la persona interessada o d'una altra persona física el tractament de dades fet en el marc d'una actuació —compresa en la prestació de serveis socials— motivada per una situació de risc social greu o imminent que requereix una resposta immediata dels serveis socials, i mentre aquest tractament no es pot emparar en una altra base de licitud. Si el tractament de dades personals es basa en l'interès vital de la persona interessada o d'una altra persona física, és necessari facilitar, a posteriori, la informació sobre el tractament de dades a la persona interessada, un cop finalitzada la situació de risc social greu o imminent o si la integritat física de la persona es troba fora de perill.
2. Els tractaments de dades derivats de la prestació de serveis d'atenció social en situacions d'emergència d'origen natural o humà —com ara desastres naturals, accidents de trànsit o industrials, atemptats o altres circumstàncies anàlogues— que afecten una pluralitat de persones es poden emparar en la protecció d'un interès vital en el marc de la prestació de serveis d'atenció social a les persones interessades si no es poden emparar en cap altra base jurídica.
3. El tractament de dades sobre la base de l'interès vital de la persona interessada o d'una altra persona física que afecta categories especials de dades només es pot fer d'acord amb el que disposa l'article 9 del RGPD.

Article 222-13. Efectes del Codi de Conducta sobre les transferències internacionals de dades

Aquest Codi de Conducta no constitueix, en relació amb el que disposa l'article 46.2.e del RGPD, un mecanisme que aplica garanties adequades per a les transferències internacionals de dades. Així, tota transferència internacional de dades que faci el responsable del tractament a un tercer país o a una organització internacional s'ha de basar en el que disposen els articles 44 i següents del RGPD.

Capítol III - Mesures per garantir la minimització de dades

Article 223-1. Comunicacions de dades necessàries per al compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament i en el marc de l'exercici de la missió d'interès públic

1. Si s'han de comunicar dades, o s'ha d'establir un protocol de comunicació, cal vetllar perquè en la comunicació de les dades es lliurin només les que són estrictament necessàries per assolir la finalitat per a la qual han estat sol·licitades, sempre que no existeixi una norma que determini la informació que s'ha de lliurar. Així mateix, el responsable del tractament ha de requerir que les sol·licituds d'informació rebudes i emparades per l'obligació legal de comunicar les dades es facin per escrit, a l'efecte d'adoptar una postura de responsabilitat proactiva tendent a comprovar la legitimitat de les comunicacions de dades efectuades.
2. En les comunicacions, els fluxos de dades i les tasques de coordinació amb entitats, centres sanitaris, organismes, administracions públiques i altres institucions de l'Estat, de la Generalitat de Catalunya o dels ens locals, que es deriven de la realitat multidisciplinària que caracteritza la prestació de serveis en l'àmbit de l'atenció social, cal que es lliurin només les dades que són estrictament necessàries per assolir la finalitat que motiva les comunicacions.

Article 223-2. Formularis de camp lliure

1. S'ha de limitar l'ús de formularis de camp lliure en les vies de contacte de les persones interessades amb el responsable o encarregat del tractament, a fi de limitar, en la mesura del possible, que la mateixa persona interessada, el seu representant o la persona que hi està vinculada, difongui dades personals.
2. L'ús de formularis de camp lliure es pot habilitar havent ponderat i avaluat prèviament el compliment amb el principi de minimització de dades.
3. En les anàlisis de risc i en les avaluacions d'impacte, l'ús de formularis de camp lliure es considera un element que accentua els riscos derivats del tractament.

Article 223-3. *Tractaments de dades per a la geolocalització o ubicació d'una persona física*

1. Els tractaments de dades que permeten geolocalitzar o ubicar una persona en un espai físic determinat s'han de limitar a les situacions en què existeix un risc real de pèrdua o extraviament, o si la persona té problemes de desorientació espacial o temporal. L'aplicació de tractaments per geolocalitzar o ubicar un usuari dels serveis d'atenció social requereix la valoració dels professionals de l'atenció social. En la mesura del possible, les dades s'han de tractar únicament en cas que el responsable del tractament, un cop identificada la situació de risc, activi el mecanisme tècnic que permeti identificar la ubicació de la persona.
2. El responsable de dur a terme els tractaments de dades de geolocalització o ubicació en temps real previstos en l'apartat 1 ha de documentar i protocol·litzar la manera, les circumstàncies i les situacions de risc en què s'han d'activar els dispositius de geolocalització o ubicació en temps real, i també l'ús de les dades recollides en relació amb la finalitat del tractament. Aquest protocol ha d'incloure les mesures de seguretat adequades que es derivin del resultat de l'avaluació d'impacte feta prèviament en l'àmbit de la protecció de dades, necessària segons la llista de tipus de tractaments de dades que requereixen una avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades, publicada per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb el que disposa l'article 35.4 del RGPD.
3. Les dades tractades per identificar la ubicació de les persones interessades s'han de conservar durant el temps mínim imprescindible per permetre que el responsable del tractament actuï en relació amb una situació de risc per a la persona interessada.

Capítol IV – *Mesures per garantir l'atenció dels drets d'autodeterminació informativa*

Article 224-1. *Mecanismes d'exercici dels drets d'autodeterminació informativa*

1. Amb caràcter general, l'exercici dels drets d'autodeterminació informativa per les persones interessades s'ha de fer conforme al que estableixen els articles 15 a 22 del RGPD, i també als articles 12 a 18 de la Llei Orgànica 3/2018.
2. Els centres i les entitats han de disposar de protocols o procediments documentats que estableixin els mecanismes adequats de gestió dels drets d'autodeterminació informativa, de manera que es compleixin els requisits formals i de fons de resposta a les persones interessades, i també els terminis establerts en la norma i, si escau, la informació corresponent a la pròrroga d'aquests terminis.
3. Els centres i les entitats han de posar a disposició de les persones interessades formularis per a l'exercici dels drets d'autodeterminació informativa, sens perjudici d'haver de donar tràmit, en igualtat de condicions, a les peticions

formulades per les persones interessades mitjançant formularis, escrits o qualsevol altre format o mitjà diferent del facilitat per l'entitat, si la persona interessada aporta tota la informació necessària per a una correcta atenció del dret.

Article 224-2. Accés a la història social i a la documentació generada en el procés d'atenció social

1. El dret d'accés a la totalitat o a una part de la història social o informació social de la persona interessada ha de disposar de formularis específics que facilitin a les persones interessades l'exercici d'aquest dret.
2. Es pot limitar l'exercici del dret d'accés si aquest dret afecta negativament els drets i les llibertats de tercers, d'acord amb el que disposa l'article 15.4 del RGPD.

Article 224-3. Exercici del dret d'accés per terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials

1. Les persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials poden exercir els seus drets respecte la informació que els afecta, inclosa la informació que la persona usuària dels serveis socials hagi aportat sobre elles. L'exercici des seus drets no ha de perjudicar el dret a la confidencialitat de la informació relativa a la persona perceptora dels serveis d'atenció social, la privacitat dels professionals que participen en el procés d'atenció social en relació amb les seves apreciacions de caràcter subjectiu o de terceres persones.
2. El responsable del tractament pot facilitar formularis o suports específics que permetin a les terceres persones identificades en l'article 213-6 exercir el dret d'accés a la seva informació personal.
3. Sens perjudici del que disposa aquest capítol, es pot facilitar la informació que afecta la privacitat d'altres persones si aquestes persones atorguen el seu consentiment.

Article 224-4. Restriccions aplicables a l'accés a les dades

1. Les anotacions o valoracions de caràcter subjectiu que els professionals de l'àmbit de l'atenció social fan en la història social o en l'expedient de la persona interessada poden ser objecte de reserva a l'hora d'atendre un dret d'accés, d'acord amb el que disposa l'article 10.d de la Llei 12/2007.
2. Les dades de l'expedient de la persona interessada incloses amb motiu de visites dels professionals amb familiars o altres persones vinculades a la persona interessada poden ser objecte de reserva a l'hora d'atendre un dret d'accés si vulneren el dret a la intimitat de terceres persones, en els termes previstos en l'article 10.d de la Llei 12/2007, o si afecten els drets i les llibertats de tercers, d'acord amb el que disposa l'article 15.4 del RGPD.

Article 224-5. Dret de rectificació sobre informació tractada en el marc de l'atenció dels serveis d'atenció social

1. Cal disposar d'un procediment que permeti a les persones interessades sol·licitar la correcció de les dades incorrectes de caràcter administratiu, com ara les dades de contacte i similars. Les persones interessades a les quals es dirigeix aquest procediment han de poder, fàcilment, accedir-hi i fer-ne el seguiment.
2. El responsable del tractament pot recollir i valorar el criteri dels professionals en l'atenció social si existeixen sospites que la modificació de les dades està motivada per una situació de conflicte de la persona interessada amb el mateix responsable del tractament, amb els treballadors, amb els familiars o amb altres persones vinculades al procés d'atenció social. Així mateix, el responsable del tractament pot preveure un procediment d'atenció a l'exercici del dret de rectificació que permeti als treballadors socials valorar, de manera ràpida i àgil, la conveniència de tramitar-lo o de denegar-lo en relació amb l'exactitud de les dades que cal rectificar.

Article 224-6. Dret de rectificació sobre informació aportada per terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials

Cal disposar d'un procediment que permeti a les persones vinculades a les persones ateses pels serveis d'atenció social corregir o actualitzar les seves dades identificadores i de contacte. Les persones interessades a les quals es dirigeix aquest procediment han de poder, fàcilment, accedir-hi i fer-ne el seguiment.

Article 224-7. Dret de supressió sobre informació derivada de la percepció de serveis d'atenció social

1. Davant de les peticions d'exercici del dret de supressió que abastin la totalitat o una part de les dades incorporades a la història social o als registres generats en el marc de la prestació de serveis d'atenció social, s'ha de tenir en consideració el criteri dels professionals de l'atenció social implicats en l'atenció prestada per avaluar la decisió sobre la procedència de la supressió o la denegació de la petició. Els professionals de l'atenció social intervinents han de motivar el seu consell en relació amb la decisió davant del responsable del tractament, el qual haurà de documentar la decisió que adopti finalment.
2. La gestió de les peticions d'exercici del dret de supressió de les persones interessades s'ha de dur a terme d'acord amb el que estableix l'article 17 del RGPD.

Article 224-8. Dret de supressió de terceres persones vinculades a la prestació dels serveis de caràcter social

1. Davant de les peticions d'exercici del dret de supressió que formulen les terceres persones vinculades a la persona perceptora de serveis d'atenció social que fan referència a dades pròpies incorporades a la història social o als fitxers relacionats amb l'atenció social de la persona receptora de serveis socials a la

qual estan vinculades, és necessari que el personal professional de l'atenció social que està capacitat per valorar la idoneïtat i la pertinença d'aquestes dades en relació amb la prestació correcta dels serveis de caràcter social a percebre avalui la pertinença d'aquesta supressió. Així mateix, els professionals de l'atenció social intervinents han de motivar el seu consell en relació amb la decisió davant del responsable del tractament, el qual haurà de documentar la decisió que adopti finalment.

2. No és pertinent suprimir les dades si aquestes dades són necessàries per prestar correctament serveis de caràcter social a la persona perceptora dels dits serveis. Malgrat això, sí que és pertinent analitzar les dades recollides i aplicar, sempre que sigui possible, les mesures adients per garantir que les dades de terceres persones tractades es limiten a les mínimes imprescindibles, i que aquestes dades, sempre que sigui possible, es tracten de manera pseudonimitzada o anonimitzada.
3. La gestió de les peticions d'exercici del dret de supressió de les persones interessades s'ha de dur a terme d'acord amb el que estableix l'article 17 del RGPD.

Article 224-9. Dret d'oposició sobre informació derivada de la percepció de serveis d'atenció social

1. Davant de les peticions d'exercici del dret d'oposició al tractament de les dades que abasten la totalitat o una part de la informació incorporada a la història social o als registres generats en el marc de la prestació de serveis d'atenció social, s'ha de tenir en consideració el criteri dels professionals de l'atenció social implicats en l'atenció prestada per avaluar la decisió sobre la procedència de l'oposició o la denegació de la petició. Els professionals de l'atenció social intervinents han de motivar la decisió davant del responsable del tractament, el qual l'haurà de documentar.
2. La gestió de les peticions d'exercici del dret d'oposició de les persones interessades s'ha de dur a terme d'acord amb el que estableix l'article 21 del RGPD.

Article 224-10. Dret d'oposició de terceres persones vinculades a la persona atesa pels serveis socials

1. Davant de les peticions d'exercici del dret d'oposició al tractament que formulen les terceres persones vinculades a la persona perceptora de serveis d'atenció social que fan referència a dades pròpies incorporades a la història social o als fitxers relacionats amb l'atenció social de la persona receptora de serveis socials a la qual estan vinculades, és necessari que el personal professional de l'atenció social capacitat per valorar la idoneïtat i la pertinença d'aquestes dades en relació amb la prestació correcta dels serveis de caràcter social a percebre avalui la pertinença d'aquesta oposició. Així mateix, s'han de ponderar els interessos, els drets i les llibertats de la persona interessada segons els efectes que

l'eventual exercici d'oposició pot tenir sobre els interessos, els drets i les llibertats de la persona perceptora dels serveis d'atenció social, sobre la qualitat d'aquests serveis i sobre la possibilitat que la persona perceptora de serveis d'atenció social no pugui accedir, totalment o parcialment, a alguns dels dits serveis. Els professionals de l'atenció social implicats en l'atenció prestada han d'avaluar les conseqüències d'aquesta oposició i han de manifestar el seu criteri. Alhora, els professionals de l'atenció social intervinents han de motivar el seu consell en relació amb la decisió davant del responsable del tractament, que haurà de documentar la decisió que adopti finalment.

2. Si, en aplicació del que estableix l'apartat 1, es desestima el dret d'oposició, el responsable del tractament ha de valorar la possibilitat d'aplicar mesures addicionals per garantir que les dades de terceres persones tractades es limiten a les mínimes imprescindibles, i que aquestes dades, sempre que sigui possible, es tracten de manera pseudonimitzada o anonimitzada.
3. La gestió de les peticions d'exercici del dret d'oposició de les persones interessades s'ha de dur a terme d'acord amb el que estableix l'article 21 del RGPD.

Capítol V - Marc comú de referència per al tractament de les dades

Article 225-1. Marc de referència respecte de la seguretat de les dades

1. El tractament de dades en el marc de la prestació de serveis d'atenció social que efectuen les entitats adherides a aquest Codi de Conducta, independentment de la consideració de sector públic, s'ha de fer en virtut de les mesures de seguretat previstes en l'Esquema Nacional de Seguretat, aplicades a la categoria que correspongui d'acord amb els criteris de determinació del risc que resultin aplicables, i també, si escau, en virtut de les mesures de seguretat corresponents a les conclusions de l'anàlisi dels riscos duta a terme.
2. Si un tercer presta a una entitat adherida uns serveis que impliquen accedir a dades personals arran d'una relació contractual, aquest tercer ha d'aplicar mesures de seguretat que s'ajustin al nivell de seguretat de les aplicades per l'entitat adherida, en els termes previstos en la disposició addicional primera de la Llei orgànica 3/2018. Per tant, les mesures de seguretat que ha d'adoptar el tercer que tracta dades per compte d'una entitat adherida han de garantir un nivell de seguretat anàleg a les previstes en l'Esquema Nacional de Seguretat.

Article 225-2. Formació dels treballadors i del personal

1. Els treballadors i el personal del responsable o encarregat del tractament de dades personals ha de rebre una formació general sobre protecció de dades que ha d'abastar la normativa vigent, les disposicions establertes en aquest Codi de Conducta i les mesures de seguretat aplicades als tractaments de dades de manera periòdica. Aquesta periodicitat no pot superar els dos anys.

2. És necessari impartir als treballadors i al personal del responsable o encarregat del tractament de dades personals la formació general prevista en l'apartat 1 si es modifica de manera substancial la manera en què els tractaments de dades es duen a terme a l'organització, o si hi ha altres elements organitzatius, tècnics, materials o de qualsevol altra mena que ho fan necessari.
3. Si el responsable o encarregat del tractament ho considera adient, i havent-ho consultat prèviament al delegat de protecció de dades, la formació general a la qual es refereixen els apartats 1 i 2 s'ha de poder substituir per formacions específiques adaptades a les necessitats que presenten determinats perfils professionals en relació amb la seva participació en el tractament de dades personals.

Capítol VI - *Mesures per garantir la confidencialitat i la integritat de les dades*

Article 226-1. *Pseudonimització i anonimització de dades*

1. En la mesura del possible, s'han d'aplicar mesures de pseudonimització de les dades personals per impedir la reidentificació de les persones, en especial si les dades se situen en espais als quals poden accedir tercers no autoritzats, o si l'aplicació d'aquestes tècniques no resulta incompatible amb l'assoliment de les finalitats del tractament de dades.
2. En aplicació dels principis de privacitat des del disseny i per defecte, des del moment en què es dissenyen els tractaments nous, s'ha de valorar la possibilitat d'aplicar tècniques de pseudonimització o anonimització de les dades si aquestes dades són compatibles tant amb la finalitat que motiva el tractament com amb els mitjans de tractament previstos, i també si l'aplicació d'aquestes tècniques resulta oportuna segons els resultats de les anàlisis del risc i les avaluacions d'impacte que puguin dur-se a terme en l'àmbit de la protecció de dades.

Article 226-2. *Accés a les dades de geolocalització o ubicació d'una persona física*

1. L'accés a la informació personal dels usuaris que permet geolocalitzar-los o ubicar-los l'ha de fer exclusivament el personal autoritzat pel responsable del tractament. Aquest accés s'ha de limitar a la informació i el temps mínims imprescindibles per assolir la finalitat del tractament.
2. Si es duen a terme tractaments de dades que permeten geolocalitzar o ubicar una persona, el responsable del tractament ha d'elaborar un protocol en el qual s'identifiquin, d'una banda, els perfils professionals autoritzats per accedir a les dites dades, i, de l'altra, les circumstàncies o situacions en què es permet accedir-hi.

Article 226-3. *Xifratge de les dades*

1. La comunicació de dades sensibles per mitjà de correu electrònic ha de fer-se havent encriptat prèviament les dades, de manera que només hi pugui accedir el receptor legítim de la dita informació. Els mecanismes d'encriptació han d'abastar, si escau, els arxius o documents que s'enviïn adjunts en els missatges de correu electrònic. L'accés remot o la comunicació de dades sensibles de les persones interessades per mitjans electrònics s'ha de fer amb mecanismes d'autenticació dels receptors i dels emissors, preferentment per certificat electrònic. A més, la informació ha d'estar encriptada durant la comunicació mitjançant tecnologies TLS (Transport Layer Security) o solucions de seguretat equivalents. D'altra banda, la comunicació de categories de dades sensibles per mitjà de correu electrònic s'ha de fer havent encriptat prèviament les dades, de manera que només hi pugui accedir el receptor legítim de la informació. Els mecanismes d'encriptació han d'abastar, si escau, els arxius o documents que s'enviïn adjunts en els missatges de correu electrònic.
2. Als efectes d'aquest article, s'han de considerar dades sensibles les categories de dades identificades en l'article 211.1.2, a més de les categories especials de dades establertes en el RGPD.

Article 226-4. *Mesures específiques en el marc de l'atenció domiciliària*

El responsable o encarregat del tractament que presta serveis d'atenció social de caràcter domiciliari o fora dels espais propis ha d'elaborar un protocol que tingui en compte les mesures de seguretat que s'han d'aplicar en relació amb el tractament de dades personals, com ara les dades facilitades per la persona interessada o comunicades pel professional de l'atenció social. Aquest protocol ha d'establir instruccions i mesures de garantia de la privacitat específiques en el cas que la persona perceptora dels serveis d'atenció social comparteixi el seu domicili o l'espai en el qual rep l'atenció amb altres persones que no estiguin autoritzades a accedir a aquesta informació.

Article 226-5. *Protocols d'identificació d'usuaris en l'atenció telefònica*

1. Per identificar positivament i inequívocament els usuaris dels serveis atesos per via telefònica, cal disposar de protocols que ho permetin. Aquests protocols s'han de basar en mecanismes de sol·licitud d'informació a les persones interessades que permetin comparar la informació amb les dades incorporades a les bases de dades; en canvi, s'han d'evitar els mecanismes basats en preguntes de resposta *sí o no*.
2. Per evitar el risc d'identificar incorrectament la persona interessada, cal assignar un codi, un número o una paraula que permeti a aquesta persona identificar-se. El codi, el número o la paraula no ha de tenir relació amb altres identificadors, com ara la història social, el nom i els cognoms de l'usuari o altres contrasenyes que terceres persones no autoritzades puguin esbrinar fàcilment. En aquest sentit, cal informar l'usuari del caràcter personal i confidencial de la contrasenya

seleccionada, i també de la conveniència de modificar-la si sospita que la confidencialitat de la dita contrasenya s'ha pogut veure compromesa.

3. Pel cas que la persona interessada obli la contrasenya establerta d'acord al que disposa l'apartat anterior, cal establir un mecanisme subsidiari d'identificació. Aquest sistema permetrà identificar a l'usuari mitjançant la sol·licitud d'una informació o conjunt d'informacions que només puguin ser conegudes per la persona interessada i que constin a l'expedient, de manera que puguin ser validades pel personal encarregat d'atendre la trucada.
4. La informació que s'ha de sol·licitar d'acord amb el que disposen els apartats anteriors s'ha de definir tenint en compte els riscos per als drets, llibertats i interessos legítims de les persones interessades en cas d'accés indegut o ús indegut de la informació accedida, així com aquells derivats de la limitació d'accés al servei derivats de l'ús de mecanismes d'identificació positiva excessivament complexos.

Article 226-6. *Identificació dels perfils d'usuari*

1. El responsable o encarregat del tractament ha de documentar els diferents perfils d'usuari que permeten l'accés als sistemes d'informació. Així mateix, ha d'identificar els permisos de lectura, edició i modificació, i també la resta de permisos que corresponen segons les funcions i competències de cadascun.
2. El personal del departament de gestió del personal i el del departament de sistemes han de conèixer la documentació de perfils a la qual es refereix l'apartat anterior.

Article 226-7. *Inventari de perfils d'usuari*

1. El responsable o encarregat del tractament ha de disposar d'un inventari d'usuaris amb accés al sistema que inclogui el seu perfil; la identificació dels programaris o les bases de dades als quals pot accedir cada perfil, i els permisos de lectura, edició o eliminació atorgats a cadascun.
2. S'han de conservar, en l'inventari d'usuaris, tots els usuaris que han estat donats d'alta en el sistema, i també els permisos vinculats a cada usuari, fins i tot si han estat suspesos o donats de baixa del sistema.
3. L'inventari d'usuaris ha d'identificar l'historial d'usuaris que tenen el compte suspès o inactiu. Sempre que sigui necessari per raó de canvis en el directori d'usuaris, i com a mínim un cop l'any, s'ha de revisar l'inventari de comptes actius per determinar si cal desactivar algun d'aquests comptes a fi d'evitar mantenir comptes actius que no responguin a cap necessitat d'accés a dades personals.

Article 226-8. *Registre de l'historial de modificacions*

1. Sempre que sigui possible, el programari emprat per al tractament de la informació de caràcter social de les persones interessades ha de disposar d'un

mecanisme que permeti mantenir un registre de canvis en què consti l'historial de les modificacions fetes sobre la informació; l'usuari que ha fet cada canvi, i la data i l'hora d'aquests canvis.

2. El registre indicat en l'apartat 1 s'ha d'elaborar conjuntament amb el registre d'accessos establert en l'article 228-1, i les modificacions enregistrades han de quedar subjectes als criteris de revisió establerts en l'article 228-2.

Article 226-9. Transport de documentació física

Si els serveis es presten a domicili amb suports no automatitzats de tractament de la informació, o si cal traslladar expedients o documentació sobre l'usuari en format físic, la custòdia d'aquesta documentació s'ha de fer en un suport que disposi d'un sistema de tancament mecànic o un altre sistema anàleg. Així mateix, la custòdia dels suports d'informació s'ha d'efectuar de manera que no quedi desatesa en cap moment. Per tant, no es pot custodiar en espais que, encara que disposin de mecanismes de tancament o de control d'accés, poden ser objecte d'accessos no autoritzats, com per exemple l'interior d'un vehicle sense ocupant.

Article 226-10. Tractament de la informació mitjançant dispositius portàtils

1. Si en la prestació dels serveis a domicili s'empren dispositius automatitzats de tractament de la informació, o si cal traslladar els dispositius automatitzats que contenen informació sobre els usuaris dels serveis d'atenció social, s'han de fer servir dispositius protegits amb mesures adequades enfront de l'accés no autoritzat de terceres persones. En especial, s'han d'aplicar mecanismes de control d'accés a la informació i d'enciptació de la informació emmagatzemada. Sempre que sigui possible, s'han d'habilitar mecanismes que permetin bloquejar i esborrar la informació a distància en cas de pèrdua o sostracció del dispositiu.
2. Si s'estableixen connexions entre els dispositius portàtils i els servidors o les xarxes de tractament de la informació del responsable, aquestes connexions han de tenir mecanismes de xifratge que permetin assegurar la integritat de la informació transmesa, i també les mesures de xifratge oportunes per impedir que persones no autoritzades captin aquestes informacions o hi accedeixin.

Capítol VII - Mesures per garantir l'exactitud i l'autenticitat de les dades

Article 227-1. Protocols d'identificació dels usuaris

1. Les entitats han de disposar de protocols d'identificació dels usuaris dels serveis d'atenció social que permetin identificar-los de manera inequívoca. En especial, s'han d'aplicar mecanismes que permetin identificar correctament els usuaris fins i tot si no es pot acreditar la seva identitat per mitjà de documents oficials. El protocol que regula la manera com s'han d'identificar els usuaris ha de ser conegut pel personal que l'ha d'aplicar.

2. Si s'han de recollir dades relatives al nom i als cognoms d'un usuari que s'expressen originalment en una llengua en la qual no s'empra l'alfabet llatí, els protocols han d'incloure mecanismes que permetin garantir la romanització correcta d'aquestes dades en el moment de recollir-les, llevat que les dites dades es puguin recollir directament romanitzades mitjançant la consulta de documents d'identificació oficials.

Article 227-2. Identificació de persones transgènere o transsexuals

1. Les persones transgènere o transsexuals s'han d'identificar de manera que es respecti el sexe amb el qual s'identifiquen, a l'efecte que el personal que les ha d'atendre sàpiga com s'hi ha de relacionar. No obstant això, mentre no es produeix la modificació formal del canvi de nom a fi de fer-lo coincident amb la identificació de gènere de la persona, les dades s'han de conservar fent referència a la identificació oficial, d'acord amb la normativa vigent.
2. Un cop s'ha modificat legalment el gènere i el nom de la persona d'acord amb la normativa vigent, s'han de modificar totes les dades de la persona per fer-les coincidir amb la seva situació actual. Tanmateix, les dades d'identificació de gènere anteriors a la dita modificació es poden conservar si són necessàries per valorar correctament actuacions anteriors en l'àmbit de l'atenció social, com la prestació d'ajudes per raó de violència de gènere o altres episodis per als quals aquesta dada pot resultar rellevant.

Capítol VIII - Mesures per garantir la traçabilitat de les dades

Article 228-1. Registre d'accessos

1. Els accessos a informació de caràcter social de les persones interessades han de quedar enregistrats de manera que es puguin determinar els usuaris que hi han accedit i el seu perfil; la data i l'hora en què han tingut lloc; la informació a la qual han accedit, i el motiu que els justifica.
2. El registre dels accessos a informació de caràcter social ha de tenir en compte tant l'usuari com la data i l'hora de l'intent d'accés, encara que no s'hagi autoritzat.
3. El registre d'accessos ha de recollir les modificacions que es produeixen en els documents, de manera que es pugui determinar l'usuari que les ha fet i la data i l'hora en què s'han produït. A més, el sistema ha de permetre recuperar la versió del document anterior als canvis introduïts.
4. Els registres d'accessos s'hauran de custodiar per un període mínim de 3 anys i hauran de ser revisats de manera periòdica per un òrgan, unipersonal o col·legiat, al qual es doti de competències.

Article 228-2. Revisió del registre d'accessos

1. Les revisions periòdiques del registre d'accessos s'han de fer mitjançant la revisió d'una mostra aleatòria representativa dels accessos fets en el període anterior per validar-ne l'adequació o la justificació.
2. Cal sotmetre a revisió els accessos denegats per determinar si la incidència es relaciona amb l'error humà d'un usuari legítim o amb l'intent d'un usuari il·legítim, i per saber si l'accés a la informació es va acabar produint.
3. Si, d'acord amb la revisió prevista en l'apartat 2, es detecta un intent d'accés legítim frustrat, aquest fet s'ha d'anotar en el registre, i s'han d'analitzar els motius que van fer impossible el dit accés per saber si això va afectar la prestació dels serveis d'atenció social a la persona interessada.
4. Si, d'acord amb la revisió prevista en l'apartat 2, es detecta un accés il·legítim a les dades, és necessari investigar els fets per intentar esclarir-ne les circumstàncies i per determinar l'abast de l'afectació. Així mateix, aquest fet s'ha de comunicar al personal a fi de conscienciar-lo sobre l'ús dels sistemes automatitzats de tractament de la informació. A més, s'han d'adoptar les mesures de seguretat oportunes, d'acord amb les vulnerabilitats o debilitats detectades, per reduir el risc que es produeixin accessos il·legítics de tercers, com el canvi de contrasenya o l'adopció d'una contrasenya que presenti una complexitat i una longitud adequades segons els criteris definits.
5. Si es detecta un accés il·legítim a la informació, s'ha de revisar el registre de modificacions per garantir que aquest fet no ha alterat la integritat o l'autenticitat de la informació enregistrada. En sentit contrari, si es detecta o se sospita que hi ha hagut una alteració o modificació no autoritzada de les dades, sigui casualment, accidentalment o intencionadament, s'ha de revisar el registre de modificacions i, si es detecta la incidència, s'ha de comprovar quins usuaris han pogut tenir accés a la informació i han pogut efectuar les modificacions indegudes.
6. En funció del resultat de l'anàlisi dels fets, pot esdevenir necessari adoptar les mesures tècniques i organitzatives oportunes per minimitzar l'afectació sobre els drets i les llibertats de les persones físiques, i per evitar que l'incident es pugui tornar a produir.
7. Malgrat que es duguin a terme les accions descrites en els apartats 1 a 6, també cal complir amb l'obligació de comunicar les violacions de seguretat a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i a les persones interessades, segons que escaigui, d'acord amb el que disposen els articles 33 i 34 del RGPD.
8. A més de les mesures definides en els apartats 1 a 7, si escau, s'han d'adoptar les accions legals pertinents contra el responsable o els responsables dels fets, d'acord amb el que disposa la normativa laboral o qualsevol altra normativa aplicable.

9. Les accions dutes a terme en el marc de la revisió del registre d'accessos, o derivades d'aquesta revisió, han de quedar degudament documentades.
10. Per determinar la periodicitat de la revisió del registre d'accessos s'ha de valorar el nivell de risc que poden presentar aquests accessos per als drets i les llibertats de les persones interessades, la capacitat que té el sistema de revisió per detectar els eventuais accessos indeguts, i les capacitats i els recursos que l'entitat adherida pot destinar a aquesta activitat. Així doncs, l'entitat ha de documentar i conservar la valoració del nivell de risc i la determinació de la periodicitat i actualitzar-les si s'esdevenen canvis organitzatius o tècnics que ho fan aconsellable.

Article 228-3. *Accés al registre d'accessos*

1. Tota persona interessada, per si mateixa o per mitjà d'un representant, pot accedir al registre d'accessos a la seva informació de caràcter social.
2. La informació relativa al registre d'accessos a informació de caràcter social ha d'incloure els perfils dels usuaris que hi han accedit, la data i l'hora en què ho han fet i, en la mesura del possible, la informació a la qual han tingut accés.
3. La persona interessada té dret a sol·licitar que es revisi l'adequació dels accessos a la seva informació de caràcter social si té sospites o dubtes sobre la seva legitimitat. La resposta a aquesta petició s'ha de donar al més aviat possible dins del termini de dos mesos.
4. En el registre d'accessos sol·licitat per la persona interessada, s'hi han d'identificar els professionals que hi han accedit, tant legítimament —indicant el motiu que justifica l'accés—, com indegudament —si l'òrgan de revisió dels accessos n'ha determinat, de manera indubtable, el caràcter indegut.

Capítol IX - *Mesures per garantir la disponibilitat de les dades*

Article 229-1. *Còpies de seguretat*

1. Els sistemes informàtics emprats per al tractament de dades personals han de disposar de còpies de seguretat que permetin garantir la recuperació de les dades en cas de pèrdua de la informació. La periodicitat mínima de generació d'aquestes còpies de seguretat és de set dies.
2. Els suports en els quals s'ubiquen les còpies de seguretat han de disposar de les mesures físiques o lògiques adequades per garantir que les còpies de seguretat no queden malmeses si el sistema de tractament de dades es veu afectat per atacs amb programaris de segrest o per incidents informàtics similars.
3. En la mesura del possible, s'ha d'intentar que els espais en els quals es conserven els suports que contenen les còpies de seguretat siguin diferents de la ubicació dels suports que tracten les dades originals.

4. Els espais als quals fa referència l'apartat 3 han de disposar de sistemes antiincendis. En funció dels riscos detectats, caldrà incorporar més mesures de seguretat, en especial mesures de protecció contra inundacions o contra altres fenòmens ambientals que puguin posar en risc la informació.
5. A les dades i als suports generats en la creació de les còpies de seguretat se'ls han d'aplicar les mateixes mesures de seguretat que a les dades originals, sens perjudici que, per la mateixa naturalesa de les còpies de seguretat, se'ls puguin aplicar mesures de seguretat addicionals.

Article 229-2. *Abastament elèctric*

1. Els sistemes automatitzats de tractament de la informació han de disposar de mecanismes que garanteixin l'abastament elèctric en tot moment.
2. La contractació dels proveïdors d'energia ha d'incorporar acords de nivell de servei que garanteixin la recuperació del subministrament d'energia en cas d'incidència, per un període de temps determinat. Els mecanismes de subministrament d'energia alternatius instal·lats pel responsable o encarregat del tractament han de garantir el subministrament elèctric, com a mínim, durant aquest període.

Article 229-3. *Assegurament de la connectivitat*

1. Els sistemes automatitzats de tractament de la informació han de disposar de mecanismes que garanteixin la disponibilitat de la informació per mitjà de les connexions en línia.
2. La contractació dels proveïdors de serveis de connectivitat, xarxa i Internet ha d'incorporar acords de nivell de servei que garanteixin la disponibilitat de les dades i la connectivitat amb els servidors, de manera que, en cas d'incidència, es minimitzi l'impacte en els usuaris dels serveis socials.
3. Si s'empren dispositius que requereixen la connexió en remot als servidors o sistemes del responsable, com per exemple en la prestació de serveis a domicili, s'han d'aplicar mecanismes que assegurin la fiabilitat de la connexió. En la mesura del possible, s'han d'implementar mecanismes que permetin actualitzar les dades obtingudes per mitjà dels dispositius mòbils o portàtils i sincronitzar-les amb els sistemes de tractament de la informació, amb la finalitat de reduir el risc de perdre la informació recollida o enregistrada amb aquests dispositius.

Article 229-4. *Arxiu de documentació física*

Els espais de custòdia de la documentació física han de disposar de sistemes de tancament mecànic o sistemes anàlegs que impedeixin els accessos indeguts a la informació. Els tancaments han d'abastar tant les entrades a l'espai físic on es troba la documentació, com el mobiliari on es custodia aquesta informació.

Article 229-5. Accés als centres de processament de dades

1. Els centres de processament de dades, tant els principals com els auxiliars, han d'estar tancats amb mecanismes que impedeixin els accessos indeguts. Així mateix, s'han d'establir mecanismes de registre que identifiquin la persona que hi accedeix, i la data i l'hora en què ho fa.
2. El responsable o encarregat del tractament ha d'establir protocols o instruccions en què es recullin les circumstàncies i condicions segons les quals s'ha d'autoritzar a persones no autoritzades l'accés als centres de processament de dades.

Títol III. Mesures relacionades amb els encarregats del tractament

Capítol I - Mesures per assegurar que l'encarregat del tractament adopta garanties suficients

Article 231-1. Garanties en l'aplicació de mesures tècniques i organitzatives apropiades

Sens perjudici que l'encarregat del tractament es trobi adherit a aquest Codi de Conducta, tot encàrrec de tractament ha de preveure mecanismes que assegurin que el dit encarregat compleix amb les mesures que garanteixen la seguretat del tractament, en els termes establerts en els articles 28 i 32 del RGPD.

Article 231-2. Mesures de seguretat que ha d'aplicar l'encarregat del tractament

L'encarregat del tractament que presta serveis a una entitat adherida a aquest Codi de Conducta ha de complir amb el que preveu l'article 225-1.2. Així mateix, l'encarregat del tractament ha de complir amb les mesures de seguretat previstes en aquest Codi de Conducta.

Article 231-3. Garanties de l'encarregat del tractament que perd la condició d'entitat adherida al Codi de Conducta

El responsable del tractament ha d'incloure, en els contractes d'encàrrec de tractament, una clàusula amb el compromís de mantenir les mateixes mesures de seguretat i les mateixes garanties en el tractament de dades si s'esdevé que l'entitat que actua com a encarregada del tractament perd la condició d'adherida al Codi de Conducta.

Títol IV - Elements que cal considerar en l'anàlisi dels riscos i en l'avaluació d'impacte en matèria de protecció de dades personals

Capítol I - Elements generals del tractament

Article 241-1. Formació del personal

Per determinar els riscos del tractament, s'ha de considerar la formació en matèria de protecció de dades rebuda pel personal de l'organització i, en especial, pel personal intervinent en el tractament analitzat. S'ha de tenir en consideració tant el volum de formació rebuda com el temps transcorregut des de la darrera formació.

Article 241-2. Ús de formularis de camp lliure

L'ús de formularis de camp lliure s'ha de considerar, en les anàlisis del risc i en les avaluacions d'impacte, com un element que accentua els riscos derivats del tractament.

Article 241-3. Participació de les persones interessades en la valoració del risc

Per determinar els riscos del tractament s'ha de tenir en compte, sempre que sigui possible i sempre que aportï informació de valor al procés, l'opinió de les persones interessades afectades pel tractament. La falta de participació de les persones interessades en l'anàlisi del risc, en els termes establerts anteriorment, ha de ser motivada i considerada en la valoració del risc. Així mateix, si la falta de participació de les persones interessades implica un element addicional de risc, aquesta falta de participació s'ha d'identificar com un element moderador a l'alça.

Capítol II - Elements relatius a la confidencialitat de les dades

Article 242-1. Riscos de caràcter social

En la valoració dels riscos per a les persones interessades derivats del tractament de dades s'ha de tenir en compte el risc que presenta la pèrdua de confidencialitat de les dades en relació amb les eventuais situacions de vulnerabilitat, indefensió, estigmatització, discriminació, pèrdua d'oportunitats laborals o d'habitatge, i també amb la dificultat per accedir a serveis bàsics o el deteriorament de les relacions personals de les persones interessades.

Article 242-2. Riscos per a les terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials

En la valoració dels riscos per a les persones interessades derivats del tractament de dades s'ha de tenir en compte el risc que presenta la pèrdua de confidencialitat de les dades en relació amb les terceres persones vinculades a les persones ateses pels serveis socials. Així mateix, s'han de valorar els riscos derivats de les valoracions que els perceptors dels serveis d'atenció social formulen en relació amb l'honor, l'honorabilitat i la reputació de les terceres persones que hi estan vinculades.

Article 242-3. *Atenció domiciliària*

Si el tractament de dades es produeix en el context de l'atenció domiciliària, s'han de tenir en compte els riscos que comporta, per a la confidencialitat de la informació, la possibilitat que la persona receptora dels serveis d'atenció social comparteixi l'espai amb altres persones que, sense estar-hi autoritzades, puguin accedir a la informació facilitada per la persona interessada o pel professional de l'atenció social en el decurs de l'atenció prestada.

Article 242-4. *Identificació adequada del receptor de la informació*

1. Per determinar els riscos sobre la confidencialitat del tractament és necessari considerar els riscos que poden afectar la confidencialitat de les dades de les persones interessades per raó de la identificació incorrecta de la mateixa persona interessada o de les persones vinculades a la persona interessada.
2. Si la identificació de la persona interessada o de les persones que s'hi vinculen es fa per mitjans telefònics o telemàtics, s'han de tenir en compte els riscos específics que aquests canals de comunicació presenten a l'hora d'identificar correctament el receptor de la informació, i també els riscos que presenten respecte de la confidencialitat de la informació.

Capítol III - *Elements relatius a la integritat de les dades*

Article 243-1. *Riscos per a la situació social de la persona interessada*

1. Per determinar els riscos del tractament s'han de tenir en consideració les conseqüències que una modificació de les dades no autoritzada pot comportar per a la situació personal de la persona interessada, prestant atenció, en cada cas, a la tipologia de serveis de què és beneficiària, i també a les possibles especialitats concretes, fent atenció a la categoria de persones interessades.
2. S'ha de valorar l'efectivitat de les mesures aplicades o previstes que pretenguin identificar la modificació indeguda de les dades i restaurar les dades a l'estat original.

Capítol IV - *Elements relatius a l'exactitud i a l'autenticitat de les dades*

Article 244-1. *Afectació a la situació social de la persona interessada*

1. Per determinar els riscos del tractament s'han de tenir en consideració els efectes derivats de la identificació errònia de la persona interessada en relació amb l'exactitud i l'autenticitat de les dades recollides.
2. En la valoració dels riscos derivats del tractament de les dades s'ha de tenir en compte la possibilitat que la mateixa persona interessada faciliti dades errònies o inexactes sobre la pròpia situació social o sobre terceres persones amb les

quals té vinculació en el procés d'atenció social, sigui per error de coneixement o de judici de valoració o per error voluntari.

Article 244-2. Impossibilitat d'accedir a procediments o serveis d'atenció social per la persona interessada

En l'anàlisi dels riscos d'un tractament de dades s'han de tenir en compte els possibles efectes que una informació mancada d'autenticitat pot tenir sobre la possibilitat que la persona interessada accedeixi a processos o serveis d'atenció social concrets, o sobre la participació en accions relacionades que puguin ser d'interès per a la persona interessada.

Capítol V - Elements relatius a la traçabilitat de les dades

Article 245-1. Registre de modificacions

Per determinar els riscos del tractament s'han de tenir en compte els riscos derivats de la impossibilitat de conèixer l'abast i l'origen d'un accés indegut, i també el risc que les conductes d'accés indegut i d'alteració no autoritzada de les dades no es descobreixin o que, si s'acaben descobrint, no comportin els efectes disciplinaris corresponents per als responsables.

Capítol VI - Elements relatius a la disponibilitat de les dades

Article 246-1. Impossibilitat d'accedir als serveis o prestacions d'atenció social

En l'anàlisi dels riscos dels tractaments, és necessari identificar les situacions en les quals la falta de disponibilitat de les dades pot comportar que no es puguin prestar serveis d'atenció social a les persones interessades. A aquest efecte, s'han de valorar aquests riscos respecte de les prestacions o els serveis concrets que es duen a terme.

Article 246-2. Afectació a la situació social i danys físics o psicològics

En l'anàlisi dels riscos dels tractaments és necessari identificar les situacions en les quals la falta de disponibilitat de les dades pot comportar que la situació social s'agreugi o que apareguin o s'agreugin els danys físics o psicològics derivats del retard en la prestació dels serveis d'atenció social. A aquest efecte, s'han de valorar aquests riscos respecte de les prestacions o els serveis concrets que es duen a terme.

Article 246-3. Pèrdues de temps

1. En l'anàlisi dels riscos dels tractaments és necessari identificar les situacions en les quals la falta de disponibilitat de les dades pot comportar que les persones interessades hagin de fer desplaçaments innecessaris i perdin temps a causa de les dificultats en el seguiment de l'activitat habitual. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte la capacitat del responsable del tractament per informar les persones interessades sobre les alteracions en els serveis, la dispersió geogràfica de les persones interessades i el temps de desplaçament habitual que necessiten els

receptors de les prestacions o els serveis d'atenció social per arribar al centre o a l'entitat.

2. A l'efecte de donar compliment al que disposa l'apartat 1, s'ha de valorar la incidència que una eventual pèrdua de la disponibilitat de la informació pot tenir sobre la dilació del procés d'atenció social.

Capítol VII - Mesures relatives als capítols anteriors

Article 247-1. *Valoració del risc del tractament de dades en relació amb els possibles efectes per a les persones interessades*

1. En el moment d'adoptar les mesures de seguretat que s'han d'aplicar al tractament de dades, s'han de tenir en compte els riscos específics que aquestes mesures representen per als drets, les llibertats i els interessos legítims de les categories de persones interessades identificades en els articles 213-1 a 213-4. En especial s'han de tenir en compte els efectes negatius que la pèrdua de confidencialitat de les dades representa per a les persones interessades, i també els riscos derivats de la falta d'accés als serveis d'atenció social, o els retards en la recepció d'aquests serveis, a causa de la pèrdua de disponibilitat de les dades o de la falta d'autenticitat o d'integritat d'aquestes dades.
2. S'han de tenir en compte, si escau i d'acord amb la naturalesa del tractament de dades, els riscos que pot comportar aquest tractament per als professionals de l'atenció social en situació de conflicte, definits en l'article 213-7. Així mateix, s'han d'adoptar les mesures adequades per minimitzar els riscos derivats del tractament de les dades personals d'aquestes persones interessades en relació amb les característiques de la situació de conflicte en la qual es troben.

Article 247-2. *Elements relatius al risc d'incompliment normatiu*

1. Les anàlisis del risc i les avaluacions d'impacte sobre tractaments de dades amb finalitats de prestació de serveis i assistència en l'àmbit social han d'incorporar l'anàlisi del risc d'incompliment normatiu respecte de la normativa específica en matèria de serveis socials que té relació o impacte en la privacitat o el tractament de les dades personals, i també, si escau, respecte de la normativa sanitària aplicable.
2. Sens perjudici del que s'estableix en l'apartat 1, i sense caràcter limitatiu, en l'anàlisi dels riscos d'incompliment normatiu s'han de tenir en consideració els elements següents:
 - a. En relació amb el deure d'informació, les limitacions i capacitats de les categories de persones interessades de les quals es poden tractar dades.
 - b. El risc que comporta que terceres persones emprin les dades per a projectes d'investigació o estudis de caràcter científic, amb finalitats

estadístiques o amb altres finalitats d'interès per a aquestes terceres persones. També, el valor de la informació a l'efecte d'arxivar-la amb interès públic.

Capítol VIII - Metodologia aplicable en l'anàlisi dels riscos i l'avaluació d'impacte

Article 248-1. Metodologia

1. Les anàlisis dels riscos i les avaluacions d'impacte que duen a terme les entitats adherides han de presentar criteris objectius de valoració de la probabilitat i la gravetat de les situacions de risc. D'aquesta manera, s'han d'establir criteris comparatius que permetin avaluar l'evolució del risc en el temps, l'afectació de les mesures aplicades, els canvis en l'estat de la tècnica o els canvis en el context en què es fa el tractament.
2. Les anàlisis dels riscos i les avaluacions d'impacte que duen a terme les entitats adherides han de recollir situacions de risc concretes pròpies de la realitat de les prestacions i els serveis d'atenció social. Entre aquestes situacions, s'han de tenir en compte les següents:
 - a. Les categories de persones interessades afectades pel tractament de dades, amb una consideració especial per a les capacitats cognitives i de comprensió que poden presentar.
 - b. El volum de persones interessades previsiblement afectades pel tractament de dades, tant en nombre absolut com en proporció al conjunt de població, i tant en general com en relació amb les característiques de les categories de persones interessades indicades en l'apartat 2.a.
 - c. El volum de categories de dades tractades, sobretot de la categoria especial de dades, per valorar el nivell de precisió i de coneixement que un tercer que accedeix a aquestes dades pot obtenir sobre la situació social o les necessitats especials de les persones interessades.
 - d. Les possibles finalitats del tractament de dades personals previstes pel responsable del tractament, en especial els estudis sobre la millora del servei i els estudis, les investigacions o les estadístiques en relació amb els serveis socials i l'atenció social.
 - e. Les tecnologies aplicades al tractament, tenint en compte tant el caràcter innovador com el caràcter desactualitzat de la tecnologia emprada. Així mateix, cal avaluar les capacitats tant dels treballadors i del personal del responsable, com dels encarregats que tracten les dades per mitjà d'aquests sistemes, i valorar els riscos previsibles d'adoptar mesures relatives a la conscienciació i a la formació del personal en relació amb l'ús de les tecnologies aplicades al tractament de dades personals.

3. Les avaluacions d'impacte i les anàlisis del risc que du a terme el responsable del tractament han de tenir en compte els riscos derivats del context i de l'entorn en els quals es fa el tractament. En concret, i sense caràcter limitatiu, s'ha de tenir en compte el següent:
 - a. L'àmbit geogràfic en el qual té lloc el tractament o en el qual es troben les persones interessades. Cal tenir en compte les possibilitats o dificultats que l'àmbit geogràfic i les infraestructures del territori poden presentar per al tractament de dades personals.
 - b. La possibilitat de comunicar-se amb les persones interessades i la capacitat del delegat de protecció de dades de contactar amb aquestes persones. Per tant, cal tenir en compte els mitjans telemàtics i la possible situació de bretxa digital que pot afectar la relació amb les persones interessades.
 - c. Els elements propis de l'entorn que poden tenir efectes en el tractament i la seguretat de les dades. En aquest sentit, cal tenir en compte les característiques climàtiques, és a dir, les precipitacions o altres elements que, per inundació, isolació o altres situacions, poden posar en risc la seguretat i, en especial, la disponibilitat de les dades.

Títol V - Mesures específiques per als tractaments de dades en el marc de la recerca, la investigació i l'anàlisi estadística en relació amb la prestació de serveis socials en l'àmbit de l'atenció social

Capítol I - Ús de dades personals per a la recerca o investigació en l'àmbit social

Article 251-1. Inclusió de la descripció del cicle de vida de les dades als projectes de recerca o anàlisi estadística

1. El disseny d'un projecte de recerca o anàlisi estadística en l'àmbit social, d'acord amb el que prevegi el pla estadístic de Catalunya vigent en cada moment, ha de descriure, en tot cas, el cicle de vida de les dades, en el qual han de constar les informacions següents:
 - a. La manera com es recullen les dades. És a dir, el mecanisme de recollida de dades emprat quan les dades s'obtenen directament de la persona interessada, o les fonts a partir de les quals es recullen les dades quan les dades provenen de tercers.
 - b. La identificació de les categories de dades tractades. En especial, les categories de dades sensibles.
 - c. La identificació de les categories de persones interessades —amb una referència especial, si escau, a les categories de persones interessades descrites en els articles 213-1 a 213-4— per determinar, d'una banda, els riscos específics que el tractament de dades pot suposar per als drets i

les llibertats d'aquestes persones, i, de l'altra, les mesures de seguretat adequades que s'han d'adoptar per reduir aquests riscos.

- d. La manera com s'emmagatzemen les dades.
 - e. Els tractaments als quals, previsiblement, s'han de sotmetre les dades personals. És a dir, la manera com es tracten les dades, el programari que s'empra i els tractaments accessoris que poden ser necessaris o adequats per assolir correctament el projecte de recerca.
 - f. Els intervinents en el tractament de dades. En aquest sentit, s'ha d'identificar el perfil dels treballadors i col·laboradors que han de participar en el tractament de dades i el dels tercers que poden participar en activitats de tractament com a encarregats del tractament. Així mateix, s'ha d'indicar el nivell de permisos de què disposen aquestes persones en relació amb el tractament de dades personals d'acord amb les funcions assignades. Aquesta identificació s'ha de fer de manera que es faciliti la detecció d'eventuals accessos il·legítims a la informació o altres tractaments il·legítims de la informació.
 - g. Els destinataris de les dades previstos.
 - h. El termini de conservació de les dades i la destinació d'aquestes dades un cop transcorregut el dit termini.
2. En el moment de definir l'abast del projecte en matèria de tractament i de descriure el cicle de vida de les dades és necessari identificar si cal o no cal dur a terme una avaluació d'impacte, i aquesta identificació s'ha de documentar. La necessitat de dur a terme una avaluació d'impacte en l'àmbit de la protecció de dades s'ha de fer tenint en compte els elements següents:
- a. La inclusió del tractament llista de tipus de tractaments de dades que requereixen una avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades establerta per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades en virtut de l'article 35.4 del RGPD.
 - b. L'avaluació de persones o l'elaboració de perfils.
 - c. La presa de decisions automatitzades amb efectes jurídics significatius.
 - d. L'observació sistemàtica de persones interessades.
 - e. El tractament de categories sensibles de dades, d'acord amb el que estableix l'article 211-1.2.
 - f. El tractament de dades a gran escala.
 - g. L'associació o la combinació de diferents conjunts de dades personals.

- h.* El tractament de dades de persones interessades especialment vulnerables.
 - i.* L'ús innovador o l'aplicació de solucions tecnològiques o organitzatives noves.
 - j.* La impossibilitat o dificultat d'exercir un dret, utilitzar un servei o executar un contracte per a les persones interessades.
3. Si, d'acord amb el que estableix l'apartat 2, es determina la necessitat de dur a terme una avaluació d'impacte, és necessari fer l'anàlisi, documentar-la i adjuntar-la en el projecte.
4. En la descripció del cicle de vida de les dades s'han d'identificar les mesures adequades que permetin assolir garanties suficients en relació amb la minimització de les dades tractades; la confidencialitat de la informació; la separació de les dades per evitar l'elaboració de perfils; l'abstracció o agregació de la informació; la transparència envers les persones interessades; el compliment de la normativa i els controls que en garanteixen el compliment, i la documentació o les evidències necessàries per poder demostrar aquest compliment. Així mateix, cal adoptar, en el disseny del tractament, les decisions més adequades per optimitzar el tractament de dades, de manera que es tingui en compte l'afectació que el tractament de dades pot suposar per a les persones interessades en relació amb la finalitat del tractament prevista i amb la consecució d'aquesta finalitat.

Article 251-2. *Minimització de les dades*

1. Les dades tractades en el desenvolupament dels projectes de recerca o anàlisi estadística en l'àmbit social han de ser les mínimes necessàries per assolir, amb garanties suficients sobre la validesa dels resultats, els objectius del projecte de recerca. Si les dades s'obtenen de fonts o bases de dades en les quals consta més informació de la necessària en relació amb l'objectiu del projecte de recerca o anàlisi estadística, s'ha de generar una base de dades específica que reculli únicament la informació que resulti necessària per a l'equip de recerca o anàlisi estadística. Aquesta base de dades l'ha de generar, a partir de la font original, un equip separat tècnicament i funcionalment de l'equip de recerca o anàlisi estadística, el qual ha d'assumir el compromís exprés de no lliurar a l'equip de recerca o anàlisi estadística cap informació addicional que no sigui la necessària per a l'estudi.
2. A l'efecte de generar les bases de dades amb informació mínima a les quals es refereix l'apartat 1, es poden emprar solucions tecnològiques que garanteixin que l'equip investigador accedeix únicament a les dades necessàries per al desenvolupament del projecte de recerca. Les solucions tecnològiques aplicades han de garantir la separació tècnica i funcional entre l'equip investigador i l'equip

que té el control sobre el disseny o el funcionament d'aquestes eines, i sobre la creació dels conjunts de dades necessàries per a la recerca.

3. S'ha d'emprar informació anonimitzada en el marc de la recerca o l'anàlisi estadística si aquest fet no impedeix assolir els objectius del tractament.
4. Si l'ús d'informació anonimitzada fa impossible assolir els objectius del projecte de recerca o l'anàlisi estadística en l'àmbit social, les dades personals s'han de tractar de manera pseudonimitzada. L'ús de dades pseudonimitzades requereix la separació tècnica i funcional entre l'equip encarregat del procés de pseudonimització i reidentificació de les dades i l'equip encarregat del projecte en l'àmbit de recerca. Alhora, l'accés a les dades pseudonimitzades requereix el compromís exprés de confidencialitat i el de no dur a terme cap activitat de reidentificació. Així mateix, és necessari adoptar mesures de seguretat específiques per evitar que tercers no autoritzats reidentifiquin les dades i hi accedeixin. Si és necessari reidentificar les persones interessades, la reidentificació l'ha de dur a terme el personal autoritzat, seguint els criteris de separació tècnica i funcional adoptats en el procés de pseudonimització, i únicament en el moment en què calgui identificar o individualitzar la persona interessada.

Article 251-3. *Protecció de la privacitat*

1. En la mesura del possible, i en especial si el tractament de dades en el marc de la recerca o l'anàlisi estadística en l'àmbit social té per objecte dades sensibles o es refereix a un grup poblacional concret, s'han d'aplicar tècniques de privacitat diferencial.
2. Si es recullen dades directament de la persona interessada per mitjà de preguntes, qüestionaris o altres mecanismes que no permeten garantir l'anonimat d'aquesta persona, i en la mesura que sigui possible, s'han d'aplicar tècniques d'anonimització, com ara els mecanismes de resposta aleatoritzada que permeten extreure conclusions estadístiques del conjunt de persones interessades mantenint la confidencialitat de la informació de cada membre individual.

Capítol II - *Mesures de salvaguarda dels drets de les persones interessades*

Article 252-1. *Registre dels projectes de recerca o anàlisi estadística*

1. Sens perjudici del mecanisme emprat per donar compliment al deure d'informació a les persones interessades, les entitats que desenvolupen activitats de recerca o anàlisi estadística han de posar a disposició de les persones interessades, per mitjans electrònics, una llista actualitzada dels projectes de recerca o d'anàlisi estadística que s'estan duent a terme.
2. El registre al qual es refereix l'apartat 1 ha d'identificar el projecte de recerca o d'anàlisi estadística, la font de la qual s'obtenen les dades, les categories de

persones interessades afectades i si les dades s'empren de manera anonimitzada o pseudonimitzada.

3. El registre ha d'incloure informació sobre el tractament de dades personals, si escau, o la indicació sobre on es pot consultar aquesta informació, la qual ha d'estar disponible per mitjans telemàtics.

Capítol III - Conservació de les dades en el marc de la recerca o l'anàlisi estadística en l'àmbit social

Article 253-1. Conservació de les dades

1. El termini de conservació de les dades en el marc dels tractaments vinculats a la recerca o l'anàlisi estadística en l'àmbit social queda definit en el moment en què es dissenya el projecte.
2. Un cop transcorregut el termini de conservació de les dades o si les dades ja no són necessàries per assolir la finalitat del tractament, en el marc dels projectes de recerca i anàlisi estadística en l'àmbit de l'atenció social amb dades pseudonimitzades, n'hi ha prou d'eliminar la informació addicional que permet reidentificar les persones físiques, de manera que ja no sigui possible reidentificar-les.

Disposició final. Entrada en vigor

Aquest Codi de Conducta per al tractament de dades personals en l'àmbit de l'atenció social del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya entra en vigor des del moment en què l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades l'aprova i es publicat en el lloc web del Consorci de Salut i d'Atenció Social de Catalunya.

Codi de Conducta

Consorti de Salut i
Social de Catalunya

